

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, heinäk. 22 - Wed. July 22, 1992

FINNISH AMERICAN WEEKLY

88 vuosikerta Vol. LXXXVIII No. 29-30 50 cents

Suomikoululaiset kesäleirillä

Uuden-Englannin alueen Suomi-koulun yksipäiväinen kesäleiri Littletonin (MA) Fort Pondilla pidettiin suotuisan sään vallitessa

supisuomalaisen leiriohjelman merkeissä. Yllä leiriläiset vesileikeissä. Lisäkuvia kertomuksineen sivulla 21.

Suomalaisten rauhanturvaajien kolmen vuosi kymmenen työ Kyproksessa päättyi ensi vuonna. Suomi on alustavasti ilmoittanut YK:lle, että Suomen pieni yksikkö vedetään pois Kyprokselta vuoden 1993 loppuun mennessä, kerrotaan ulkoministeriön poliittiselta osastolta.

Toimistopäällikkö Hannu Halinen kertoo, että Suomi on kaksi viikkoa sitten antanut YK:n Kyproksen-joukon, UNFICYP:n osanottajamaille tiedon vetäytymisestä.

Suomalaiset Kyproksella lähes 30 vuotta

YK:n Suomen osasto, YKSO aloitti toimintansa Kyproksessa 1964 kahdeksan muun valtion rauhanturvaajien kanssa hillitäkseen kyproksen-kreikkalaisten ja kyproksen-

turkkilaisten väkivaltaisuuksia.

Tähän mennessä suomalaiset ovat ehtineet tehdä 9,991 komennusjaksoa Kyproksessa ja tänä vuonna ehtii tulla vielä kaksi lisää.

Saarella seitsemän suomalaista rauhanturvaajaa

Nykyisellään FinConin eli YK-SO:n vahvuus on seitsemän miestä. Alunperin Kyproksessa oli pataljoona, mutta 1977 miesvahvuutta vähennettiin selvästi. Nyt jäljellä

oleva ryhmä kotiutetaan sitä mukaan kun miesten pestit ensi vuonna päättyvät.

Suomi on Halisen mukaan luvannut jatkaa Kyproksessa ainakin seuraavat kuusi kuukautta eli joulukuuhun saakka.

Somaliaan lähetetään viisi tarkkailijaa

Valtioneuvosto on asettanut ehtoja rauhanoperaatiolle ja vaatinut, että voimavaroja ja kustannuksia ei lisätä. Kyp-

ros-päätös on osa laajempaa tarkastelua, joka aloitettiin Jugoslavian operaatiota käynnistettäessä. Äskettäin päätettiin presidentin esittelyssä viiden tarkkailijan lähettämisestä Somaliaan.

"Rauhanturvatoiminta on periaatteessa väliaikaista, mutta Kyproksessa se ei enää ole sitä. Suomi ja muut UNFICYP:n ryhmässä toimineet maat ovat tyytymättömiä siihen, että osapuolet eivät ole edistyneet ratkaisun etsimisessä. Myönteistä on, että neuvottelut on taas käynnistetty ja että seuraava neuvot-

telukierros on 15. heinäkuuta."

Maaillalla noin 1,300 suomalaista rauhanturvaajaa

YK:n rauhanturvaamis-tehtävissä eri puolilla maailmaa on parhaillaan 1,298 suomalaista sotilashenkilöä. Eniten suomalaisia rauhanturvaajia on Libanonissa, jossa palvelee 543 suomalaista. Golanilla suomalaisia rauhanturvaajia on 414 ja Jugoslaviassa 297.

UNTSO-joukoissa lähi-idässä toimii 22 suomalaista rauhanturvaajaa, Irakin ja Kuwaitin alueella 7 henkilöä, Kashmirissa 5 ja New Yorkissa ja Afganistanissa on molemmissa yksi suomalainen rauhanturvaaja.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-17

- Our last opportunity to do something
- Information wanted: our culinary traditions
- FACS presents awards
- Betty Bergland: Suppression of ethnic diversity should alarm all of us
- Kesäjuhla '92 album
- We're going on vacation. See you again on August 12.

Sibeliuksen jalanjäljillä

Suomen kansallisäveltäjä Jean Sibeliuksen ei tarvitse hävetä tuonpuoleisessa seuratesa-
saan musiikinmaailman "jälkeläisiään". Vuosikymmenien katkoksen jälkeen Suomesta on kypsynyt rypäs taiteilijoita, joiden osaamista ja työtä arvostetaan maan rajojen ulkopuolella. Tulevaisuuden vientivaltti tulee olemaan nykymusiikki, mutta itse käsitteenä ja ilmiönä "uusi musiikki, moderni musiikki" herättää kummastusta, arkuutta ja epäluuloa - yhä vain!

Länsimainen taidemusiikki 1900-luvulla mieltänyt katkonaisena ja sekavana erilaisten suuntausten ja koulukuntien blokkeina, varsinkin 1950-luvun ankara "sarjallisuus", karkoitti kuulihoita ja jähmetti osaltaan nk. vakavan musiikin kehitystä. Toista maailmansotaa pidetään eräänlaisena rajapyykkinä tarkasteltaessa tämän vuosisadan musiikkia. Suuri osa nykypäivän konserteissa kävijöistä on kuullut hädin tuskin Arnold Schönbergin (1874-1951) ja Igor Stravinskin (1882-1971) teoksia. Kyseiset säveltäjät saivat vuosisadan toisella kymmenluvulla aikaan raivoisaa mylläkkää uutuuksillaan, ja historia on osoittautunut kulloisenkin uuden- eli nykymusiikin olevan lähes poikkeuksetta jossain muotoon kritiikin ja yleisön hampaissa. Eipä Mozartillekaan aina kunnian kukko laulanut, ja Sibelius koki myös syvät ahdingon hetkenä, kun vastaanotto tyrmäsi mestarin tuoreet musiikilliset näkemykset.

Ja syytä ankaraankin kritiikkiin on, kuten Esa-Pekka Salonen toteaa: - Osa nykymusiikista on todella hyvää ja kuulemisen arvoista, mutta seasta löytyy aivan "puuta

heinää", jolla ei ole mitään tekemistä musiikin kanssa.

Korvat auki . . .

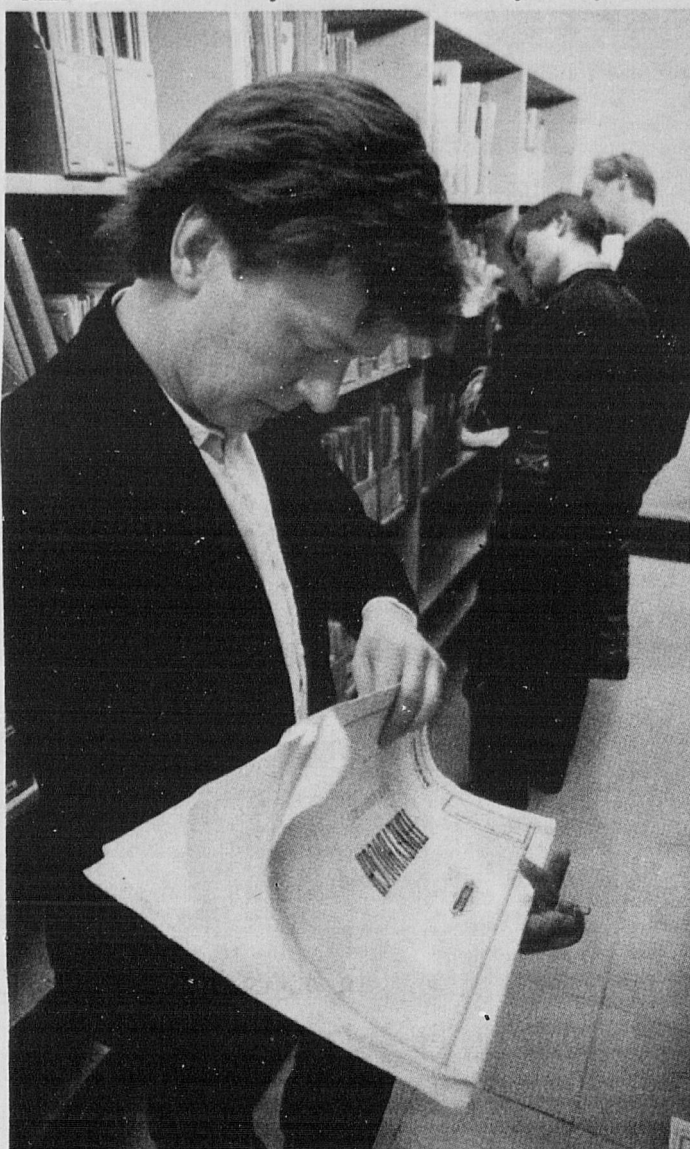
Suomalaisen taidemusiikin tyhjiö sai täytettyä Einar Englundin (s. 1916) sinfonioiden (1946, 1947) muuttaessa kotimaista musiikillista kuvaa. Vuonna 1911 syntynyt Erik Bergman kuuluu suomalaisen modernismin kantaviin voimiin, ja mitä enemmän menneiden vuosien historiaa kahlaa, edessä on miltei runsauden tulva: Usko Meriläinen, Lelf Segerstam, Joonas Kokkonen, Erkki Salmenhaara. Tai Aulis Sallinen, Eino-Juhani Rautavaara ja Paavo Heininen, jotka ovat myös toimineet sävellyksen opettajina maineikkaille nuoremman polven Jouni Kaipaiselle, Magnus Lindbergille, Kaija Saariaholle ja Esa-Pekka Saloselle.

Lista Suomen säveltäjistä ei suinkaan päättynyt tähän, mutta hyppäämme nyt vuoteen 1977, jolloin nuoret parikymppiset meloivat roiskeella seisovaa vettä liikkeelle ja syntyi Korvat auki-yhdistys, minkä ensimmäinen puheenjohtaja oli Eero Hämeenniemel.

1980-luvun ja tämän päivän

musiikin käsittelyä ei voi ohittaa ilman "Korvat Auki-liikettä". Ydinryhmän (Hämeenniemi, Salonen, Saari-aho, Lindberg, Kaipainen) ympärille muodostui vähi-
tellen friikki-joukko, aktiiviset harrastajat, joiden vaikutus näkyy edelleenkin nykypäivän yleisössä.

Nimensä mukaisesti yhdistys halusi avata kuulijoidensa korvia kuulemaan uutta musiikkia ja samalla käytiin keskustelua musiikin traditioista ja näkemyksistä. Ensimmäinen pointti oli saada yhdistyksen säveltäjien teoksia esille ja toiseksi viedä musiikkia sinne, missä sitä harvemmin esitettiin.

Magnus Lindbergiltä kiinnostaa musiikissa liike ja energia, fyysiset ilmiöt. "Melodia ja tonaalisuus ovat minulle vierailla ilmiöitä. Ilmaisuni ei ole runollista. Se ei lähde tunnetiloista.

maaseudulle konsertoimaan, järjesti seminaareja ja tuuletti ummehtunutta taidemusiikin ilmastoa.

-Vähitellen tilaisuudet saivat enemmän yleisöä ja myös lehdistö havahtui porukan toimille. Hesarin kriitikko Sepo Heikinheimo suhtautui perin torjuvasti hankkeeseen, mutta maineemme levisi, muistelee Jouni Kaipainen. Korvat Auki-yhdistyksen merkitys on ollut Esa-Pekka Saloselle:

- Ihän valtava! Psykologisesti mielessä nuoren on tärkeä kokea rakentavansa uutta. Ja ystävä-kollegapiirin aktiivinen ja kriittinen toiminta ei sallinut henkistä laiskuutta, porukalla oli energiaa.

Miksi aikamme musiikki on edelleen pienen yleisön musiikkia, Esa-Pekka Salonen?

-Kaupalliset markkinat hallitsevat musiikkitarjontaa ja ylläpitävät klassisen musiikin on vaikeammassa raossa kuin populaari-tuotteet. Klassisella puolella nykymusiikki on sitten osaltaan väheimmistönä, kun painostus on perinteisen kantaohjelmiston levyttämisessä. E-lävää nykymusiikkia esitetään pääosin vain Helsingissä, Tampereella ja kesäfestivaaleilla. Monilta syrjäisimmiltä paikkakunnilta on turha etsiä esimerkiksi kauppoista nykymusiikki-äänitteitä, vastaa Esa-Pekka.

Mitä ominaisuuksia nykymusiikilla sitten sinänsä on ja mitä nykymusiikki tarkoittaa? Meillä ei ole vielä aikaperspektiiviä uuteen musiikkiin, osa jää historiaan, osasta ei vielä tiedetä. Konserttiohjelmistoihin valitaan taattua Mozartia, koska se on kanonisoitua musiikkia.

Exchange rate

July 20, 1992

1 Finnish mark = \$.2447

1 US\$ = 4.0867 FMK

Foreign exchange, New York prices. Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Heinäkuun 30 p., Asta
Heinäkuun 31 p., Helena
Elokuun 1 p., Maire
Elokuun 2 p., Kimmo
Elokuun 3 p., Vanamo

Linnear
Elokuun 4 p., Veera
Elokuun 5 p., Salme,
Sanelma

Elokuun 6 p., Toimi
Elokuun 7 p., Lahja
Elokuun 8 p., Sylvi, Sylvia,
Silva

Elokuun 9 p., Erja, Eira
Elokuun 10 p., Lauri, Lassi,
Lassi

Elokuun 11 p., Susanna,
Sanna, Sanni

Elokuun 12 p., Klaara
Elokuun 13 p., Keimo
Elokuun 14 p., Onerva
Elokuun 15 p., Marja, Marjut,
Marjatta, Marjaana, Jaana

Marjo, Marita, Maritta
Elokuun 16 p., Aulis
Elokuun 17 p., Verneri
Elokuun 18 p., Leevi
Elokuun 19 p., Mauno,
Maunu

RAIVAAJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1992: Yhteensä \$4,872.40

Victor Lehtisen muistolle

Hulda Lehtinen, Newport, NH \$20.00

Gertrude Bidney, Fairfield, CT \$10.00

TIETOKONEPRAHASTO : \$10,223.45 + 400 FMK
+ \$5.00 CAN

Edward Saikkosen muistolle

Ellis & Mary Blomquist, Fitchburg, MA \$20.00

Esta Arjasen muistolle

Irene Vilakari, Fitchburg, MA \$10.00

Eero A. & Joyce Ajjala, Princeton, MA \$100.00

Oscar Hill, Lake Worth, FL \$20.00

Helen S. Harvi, Houston, TX \$10.00

Arvo Auvinen, Atikokan, Ontario, Kanada . . . \$5.00 CAN

Elvira & Osmo Tuiskula, Lantana, FL \$10.00

Tuuskulat ovat luvanneet lähettää joka kuukausi \$10.00 lahjoituksen RAIVAAJAN tukemiseksi, kunnes tietokoneet on maksettu. Samalla he haastavat muut lehden lukijat toimimaan samoin, jotta koneet saataisiin pian maksettu.

Kiitos lahjoittajille!

Historia on suodattanut parhaan osan menneen ajan musiikista, ja niinhän käy jatkossa uudelle musiikillekin. Konsertissa yleisö kuuntelee, miten vanha tuttu teos soiteaan, kun taas nykymusiikin kohdalla kuulija joutuu miettimään, mitä kappaleet oikeastaan ovat. Toisaalta arvaaminenhan on puolihupia, ja yleisölle aukeaa otollinen mahdollisuus kuunnella uutta musiikkia ilman etukäteispaineita, Salonen jatkaa.

- Nykymusiikin tuominen orkesterien ohjelmistoihin ei ole taloudellisista syistä kiinni, vaan taiteellisesta potentiaalista.

- Nykymusiikin alueella on tietysti käynyt joskus niinkin, että yksi lammas on mustanut katraan ja yleisö kavalhantanut esityksiä. Ja aiheesta: Outo ulkomailta kiikutettu ukko Viitasaaren juhilla rapisuttelee kahta risua vastakkain, tv uutisoi kohinalla tapahtumaa, ja sen pitäisi olla musiikkia!

Esa-Pekka on itse myös nimenomaan säveltäjä (mm. Saksofonikonseritto 1981, Baalal 1982, Floof 1988), jonka ura on painottunut vahvasti viime vuosina kapellimestarin tehtäviin eri puolilla maailmaa. 1983 kansainvälinen läpimurto on vienyt miehen Los Angelesiin ylikapellimestariksi (virallisesti kausi alkaa syksyllä 1992, käytännössä Salonen on jo pitkään johtanut L.A:ssa), mutta entäpä sävellystyö? - Olin juuri neljän kuukauden sävellystauolla ja ensi marraskuussa on valmistumassa Radion Sinfoniaorkesterille iso orkesteriteos. Huolimatta ulkomailla työskentelystä minulla on kiinteät suhteet Suomeen ja tulen jatkossakin tekemään töitä täällä mm. Avantiin kanssa.

"Ukko ylijumala"

Nykyisin Tampereella asuva säveltäjä Jouni Kaipainen muistaa tismalleen hetken, jolloin hän päätti ryhtyä säveltäjäksi. - Isäni kuului musiikkikerhoon, ja suuressa viisauudessaan hän oli hyvin hajamielinen ja unohti aina peruuttaa kuukauden levyn. Niinpä eräänä päivänä koulusta tultuani lopen väsyneenä kuuntelin taas uuden levyn. Se oli Beethovenin 3. Sinfonia. Siltä istumalta halusin säveltäjäksi ja seuraavana päivänä hain Fazerilta pinon nuottipaperia. Ensimmäinen sävellykseni oli Jousikvartetto es-duurissa, tietenkin Beethovenin 3. sinfonian mukaisesti. Olin varmaan 12 - 13-vuoden ikäinen, kertoo Kaipainen, joka oli jo 8-vuotiaasta soittanut pianoa. - Mutta en mitenkään suurella innolla, kaukana lapsitähdestä, hän nauhahtaa.

Jouni Kaipainen aloitti sävellysoopinnot 17-vuotiaana Sibelius-Akatemiassa.

Säveltäjä imee vaikutteita ympäriltään ja kysymykseen esikuvista Kaipainen vastaa: - Nykymusiikin klassikoista voisin mainita Alban Bergin, Zimmermannin ja Lucio Berion. Erilaisilta ihmisiltä saa erilaisia vaikutteita, niitä ei sen tarkemmin voi määritellä. Vanhemmista säveltäjistä Mahler on kiinnostanut minua, mutta hän ei ole ollut kuitenkaan samanlainen titaani kuin "ukko ylijumala" Beethoven. Viime aikoina

olen löytänyt myös Haydnista uusia puolia ja Debussy on minulle ollut aina tärkeä.

Kaipainen on säveltänyt paljon kamari-, soolo- ja voikaaliteoksia, mutta myös *Ensimmäisen sinfonian* 1985. - Toinen sinfonia valmistuu vuoden sisällä Helsinki-Biennaleen -93, jatkaa Jouni, joka on seuraavan Biennaleen taiteellinen johtaja.

Nykymusiikin tilanne Suomessa on Kaipaisen mukaan väestö pohjaan nähden hyvä. - Uusi musiikki ei ala mistään, syntyessään se on uutta ja se asettuu musiikin traditioon, osaksi samaa pitkää viivaa. On hyvin keinotekoisia unohtaa historiallinen menneisyys, joka vaikuttaa kuitenkin tähän päivään. Par-

haimmillaan kysymys on vuoropuhelusta, joka tutkii samalla myös mennyttä, tiivistää Jouni Kaipainen.

Magnus Lindberg ja Pariisi

1981 säveltäjä Magnus Lindberg lähti Pariisiin Georges Pompidou-keskukseen akustis-musiikilliseen instituuttiin, *Ircam*in.

Magnus Lindberg käyttää sävellystyössään apuna tietokonetta ja sen eri sovellutuksia. -Kirjoitan parituurit suoraan tietokoneelle. Kone on tekstinkäsittelyn korvike, se organisoi asioita, sillä voi strukturoida ja käsitellä materiaalia. Länsimaissa on

elletty pitkään soitinrakentamisen kautta, soitinta on yhä vain parannettu. Tietokoneella soitin voidaan määrittellä ikäänkuin uudelleen, se on vaihtoehto instrumentaliselle kehitykselle, kuvailee Lindberg, joka ei ole suinkaan hylkäämässä perinteisiä soitimia. - Minulle iso orkesteri on mieluisa väline, sillä orkesteriteoksen säveltämiseen menee paljon aikaa ja deadlineja tulee vain pari vuoteen. Minä kun olen aina viime tipassa liikkeellä, veistelee Magnus.

Lindberg tunnetaan erityisen hyvin massiivisesta *Kraftista* (1985), *Kinetics* -teoksesta (1989), *Mareasta* (1990) ja *Joysta* (1991). Magnus Lindbergin säveltäjä-

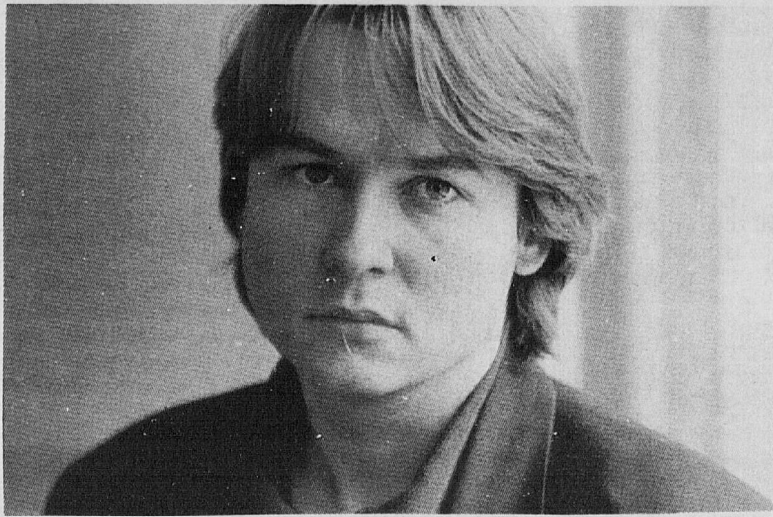
kuvaan on liitetty tietty ärhäkkyyys ja rationaalisuus, mutta Marean kohdalla puhuttiin jonkinlaisesta pehmenemisestä ja harmoniasta.

Avaimet nykymusiikkiin

Nykymusiikin termistö on itsestään jotakuinkin uuvuttavaa: On sarjallisuutta, minimalismia, 12-säveljärjestelmää, dodekafoniaa, nauhamusiikkia jne. Uusi musiikki on parhaimmillaan kiehtovaa seikkailua älyn, tunteen, värin, äänimassojen ja sointujen kudoksen maailmassa. Nykymusiikki heijastaa aikaansa ja jatkaa omalla painotuksellaan musiikin historiaa. Länsimaisen taidemusiikin traditio on pitkä ja polveileva ja se ei ole myöskään välttynyt erilaistiltilta kriisiltä. Mutta kuten Jouni Kaipainen kiteyttää: - Liikumme Suomessa leveällä rintamalla, mukana ovat muutamat huiput ja uusia lahjakkuuksia on tulossa.

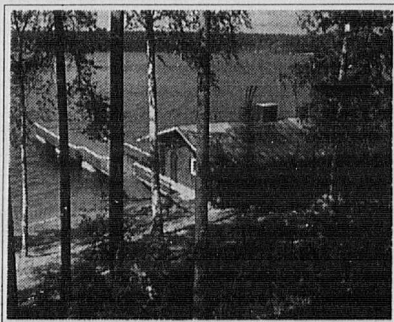
Musiikin olemusta ja ydintä voisi yrittää luonnehtia Jouni Kaipaisen sanoin: Musiikilla on oikeastaan kaksijakoinen vaikutusalue. Se on kommunikaatio yksilöltä toiselle, mikä ei tunne kielirajoja. Tai lainatakseni Jukka Tiensuun ylläpitämää antiikista peräisin olevaa filosofista lausumaa: Musiikki on lyhyin tie korkeimpiin todellisuuksiin.

Merja Saarialho
(ME)

Esa-Pekka Salonen valittaa, että outo ulkomailta kiikutettu ukko, joka rapisuttelee risua vastakkain, voi karkottaa nykymusiikin kuuntelijolta.

"There is nothing quite so wonderful as a summer day by a lake in Finland. And Finnair flies there, non-stop, every day."

year to go. Enjoy long walks on warm summer days. Relax near your favorite lake. Indulge in real Finnish delicacies. And unwind in a true Finnish sauna. Finnair will make it easy. From the time you make your reservation, Finnair

To	Days	Depart	Arrive
Helsinki	Daily	5:55 pm	8:50 am*
New York	Daily	2:10 pm	4:00 pm

* Next day.

service is unbeatable. Only Finnair has daily non-stop service to Helsinki with excellent connections to all of Finland. Finnair also uses the American Airlines Terminal at JFK, making

If your heart turns to Finland in the summer, this is the

it easier to get in and out of the airport. And, as always, Finnair provides individual attention for every passenger.

On board the new MD-11, seats are anatomically-designed for more comfort, the food exceptional by any standard and the service as friendly and efficient as you would expect from the national airline of Finland. If only

everything about travel could be such a pleasure.

For reservations or more information call your travel agent, or Finnair.

800-950-5000.

FINNAIR

Uncommon Concern For The Individual

Worcesterin suomalaishistoria kartoittuu

WORCESTER, MA - Paikallisten suomalaissiirtolaisten historiasta kertova näyttely "Strength in Diversity" on esillä täytynyt huhtikuun alkupäivistä alkaen Worcester Historical Museumiin vieraille.

Tämä Suomen itsenäisyyden 75. merkkivuoden kunniaksi pystytetty näyttely kuvaa valokuvien, kirjoitusten ja erilaisien esineiden Worcesterin ja sen lähiympäristön suomalaisyhteisöjä.

Apunaan näyttelyn pystytyksessä museon henkilökunnalla oli suomalaisista ja suomenruotsalaisista koostunut joukko, jota ilman näyttelyä tuskin olisi kyetty pystyttämään, kertoi museon johtaja Bill Wallace näyttelyn avajaistilaisuudessa.

Hubbardstonissa asuva Barry Heiniluoma oli yksi näistä uutterista vapaaehtoisista, jotka kokosivat materiaalia näyttelyä varten.

Heiniluoma oli mielissään voituaan osallistua näyttelyn suunnitteluun ja pystyttämiseen. "Todella hieno ko-

kemus", oli hänen kommenttinsa avajaisten jälkeen.

Hän kertoi materiaalia kerätyn 7 kuukauden ajan, mikä on aivan liian lyhyt aika. Tavallisesti museolla on pari vuotta järjestelyaikaa. "Ryhdyimme toimeen juosten, emme kävelen", Heiniluoma kertoi.

Hänellä oli vain kiitoksen sanoja museon henkilökunnan aherruksesta. Varsinkin avajaisia edeltäneen viikon aikana punnerrettiin yli keskiyön monena iltana.

Vaikka materiaalia saatiin enemmän kuin mitä oli seinä- tai muuta näyttelytilaa, Heiniluoman mielestä materiaalin kerääminen ei suinkaan ollut turhaa.

"Tämä on oikeastaan vasta alkua", hän totesi. Hän kertoi suunnattoman määrän suomalaishistoriaa tulleen esille ja se tulee nyt kartoitettua.

Elokuun 19. päivään asti esillä olevan näyttelyn materiaalista suuri osa on lainattu

Näyttelyn suomalaiskomitea vasemmalta Eva Hirvi, Karen Hakala, Katy Heiniluoma, Barry Heiniluoma, Nancy Hammar Austin ja Edwin Hermanson.

Avajaispäivän vierailla riitti tutkimista.

Sauna oli saanut lautelleen muun muassa pienoissaunan ja pari vihtaa.

paikkakunnalla asuvilta tai siellä aikaisemmin asuneilta tai heidän sukulaisiltaan. Osa materiaalista (erityisesti valokuvia, asiakirjoja ja painettua materiaalia) on saatu suomenkielisten sanomalehtien ja Fitchburgissa toimivan Finnish Cultural Centerin kokoelmista.

Aito suomalainen puusauna kiukaineen ja vihtoineen seisoo keskeisellä paikalla. Se pystytettiin talkoovoimin suomalaisen kirvesmiehen ammattitaidon opastuksella.

Museon johtaja Bill Wallace kertoi olevansa mielissään onnistuneen näyttelyn johdosta. Aikaisemmin museo on esitellyt kaupungin arme-

nialaisia ja italialaisia samantyyppisten näyttelyjen muodossa.

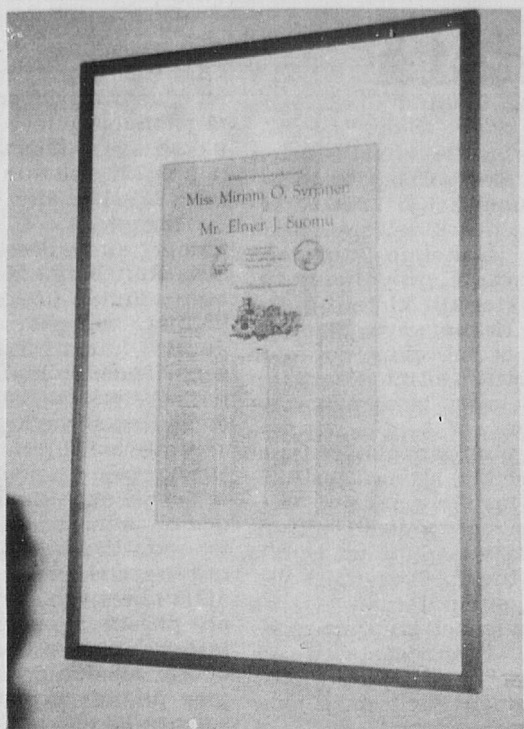
Wallace pitää tärkeänä, että paikkakunnan etniset ryhmät oppisivat tuntemaan toistensa historian ja siten myös toinen toisensa. Se tekee kaupungista vahvemman, Wallace uskoo.

"Itse olen anglosaksi, siis väritön", hän totesi nauraen.

Wallacelle vapaaehtoisten apurien joukko oli korvaamaton. "Ilman heitä emme olisi päässeet pitkällä, sillä heillä oli yhteydet, he tunsivat paikallisen suomalaistyön", hän selitti lisäten, että "museon henkilökunnalta saman

Velkko Honkalan haltarimusiikki loi tunnelmaa näyttelyn avajaisissa.

Suomalaislirtolaisilla oli tapana onnitella toisiaan näin omlen sanomalehtensä välityksellä.

materiaalin kerääminen olisi kiinnostusta. Katsojia on vienyt vuosia".
Museon henkilökunta kertoi monia pitkienkin matkojen näyttelyn herättäneen laajalti päästä.

Barbara Fuller (toinen oik.) toi näyttelyyn polkansa Steven Fullerin ja tämän pikku työt Stephanie ja Lindsey. Barbara Fuller kertoi Worcesterissa elävän 87-vuotiaan äitinsä Jennie Reposen saapuneen Yhdysvaltoihin 10-vuotiaana. Hän itse kasvoi suomalaisperheessä ja on edelleen aktiivinen Finnish American Club of Rutlandin toiminnossa. Steven puolestaan kertoi pitävänsä itseään suomalaisena, vaikka nimensä perusteella onkin anglosaksinen ja sanoi käyvän silloin tällöin Sovittajan Puistossa (Rutlandissa) suomalaistanssissa.

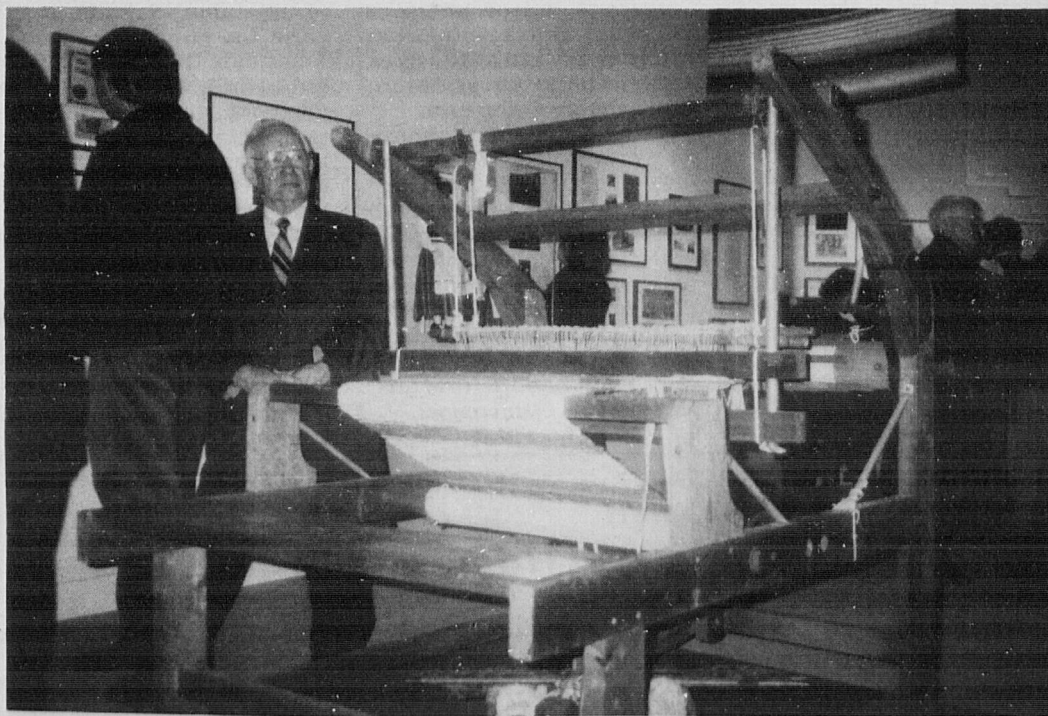
Worcester Historical Museumin johtaja Bill Wallace (kesk.) on saanut seurakseen toimintakomitean Eva Hirven ja Barry Helliöman.

Monet valokuvat on asetettu näyttelille ikäänkuin perhealbumien sivuina.

Tähän punaiseen merimiesmekkoon pukeutuneena saapui eräs pikkunetti uuteen maahan synnyinmaastaan Suomesta.

Iisakki Rantalan 1949 valmistamat kangaspuut kuuluvat nyt hänen tyttärensä Eva Hirven omistukseen.

Suomalainen kirjallisuus ei juuri ole onnistunut saamaan jalansijaa Yhdysvalloissa. Monille suomalaisille se on täysin käsittämätön seikka. Ihmetellään, miten voi olla mahdollista, että Väinö Linna "Tuntemattoman sotilaan" englanninkielin käännös ei saa lukijaa innostumaan eikä puhumaan kirjasta todellisuudessa mestariteoksena.

Miksi näin? Onko käännös epäonnistunut? Voiko syynä olla kulttuurierot?

Muun muassa näistä kysymyksistä keskusteltiin huhtikuun lopulla Minnesotan yliopistossa järjestetyssä suomalaisen kirjallisuuden symposiumissa.

Järjestelijöinä toimivat yliopiston lisäksi Finnish-Ame-

rican Translators' Association (FATA) sekä Turussa toimiva Suomalais-amerikkalainen kirjallisuustyhdistys. Yliopistolla järjestelyistä vastasi tri **Donna J. Palomäki**, FATAa edusti yhdistyksen perustaja ja sen uutislehtisen toimittaja tri **Richard Impola**, kirjallisuustyhdistyksen puheenjohtaja konsuli **John O. Virtanen** puolestaan huolehti yhdistyksen edustuksen valitsemisesta.

Impola kertoi pelänneensä, että osanottajamäärä jäisi kovin alhaiseksi, koska etukäteisilmoittamisella oli tullut heikonlaisesti. Hän oli iloisesti yllätynyt seminaarin al-

kaneen täyden luokkahuoneen kapasiteetilla.

Nyt järjestetty symposium oli järjestyksessä toinen, aikaisempi pidettiin Turussa vuoden 1990 syksyllä. Aikomuksena on myös julkaista kirja symposiumin luennoista. Suunnitteilla on niinkään kolmannen symposiumin järjestäminen Turun Yliopistossa 1994.

Impola puhui lyhyesti kirjallisuustyhdistyksen alullepanemasta "Read the Kalevala" -projektista, minkä alaisuudessa Eino Fribergin kääntämä Kalevala on jaettu Suomen eduskunnan stipendin avulla amerikkalaisiin kouluihin.

Hän sanoi pitävänsä symposiumin kaltaisia kokoontumisia merkittävänä, koska ne välittävät ensiarvoisen tärkeää tietoa ja materiaalia.

Impola kertoi tutustuneensa suomalaisen kirjallisuuteen vasta viime vuosina. Innostus oli välitön ja heti syntyi ajatus, "että tähän pitäisi kääntää englanniksi". Ajatuksen toteuttaminen ei onnistunutkaan niin vain. Hän sai todeta, että amerikkalaisia kustantajia ei juuri kiinnostanut suomalainen käännöskirjallisuus.

Symposiumin luennoissa käsiteltiin pääasiassa stereotyyppien esiintymistä kirjallisuudessa puolin ja toisin. Ensimmäinen puhuja tri **Keijo Virtanen** Turun yliopistosta tarkasteli Suomen ja Yhdysvaltain välistä kulttuurilista vuorokeskustelua osoittaen stereotyyppijattelun olevan molemminpuolista.

Virtanen uskoo, että stereotyyppijattelusta voidaan päästä eroon vain tutkimalla syitä sen syntymiseen ja sen kehittymistä.

Connecticutin kuulumisia

Kesäillan tanssit järjestetään lauantaina, elokuun 1. päivän iltana klo 8:30 Aura Haalilla Voluntownissa. Ed Hendela takaa tahdin. Liput \$5.00. Virvokkeita on myös tarjolla.

Lauantaina, elokuun 8. päivänä on vuorossa Finnish American Heritage Society'n vuotuinen kana *Barbecue*. Pitopaikkana on seuran omistama Finnish Hall Canterburyssa (Route 169) ja ateriointi ajoittuu klo 4 - 6 välille ilta- ja aamupäivällä.

Liput \$6.50 aikuisilta, \$3.00 alle 12-vuotiailta lapsilta.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Vaikka Beecher Stowen "Uncle Tom's Cabin" käännettiin suomeksi jo 1856, amerikkalainen kirjallisuus alkoi saada jalansijaa Suomessa tuntuvasti myöhemmin. Sellaistenkin kirjailijoiden kuten Hemingwayn, Faulknerin ja Steinbeekin tuotantoa ryhdyttiin suomentamaan vasta toisen maailmansodan jälkeen.

Tosin eurooppalaiset (suomalaisetkin) alkoivat jo 1920- ja 30-luvulla omaksua amerikkalaisia populaarikulttuuria. Jazz saapui Suomeenkin jo 20-luvun alkupuoliskolla. Tosin suomalainen jazz oli idän ja lännen kulttuurien sekoitus. Esimerkiksi yksi suomalaisorkesteri kutsui itseään nimellä "Seitsemän balaalikka jazzsoittajaa".

Virtanen mukaan suomalaiset alkoivat todella kiinnostua amerikkalaisesta kulttuurista vasta toisen maailmansodan jälkeen. Koulujen kielopinnot keskittyivät yhä enemmän englantiin, aikaisemmin suosittu saksa sai jäädä.

Ryhdyttiin myös Suomen ja Yhdysvaltain väliseen kulttuurivaihtoon, Fulbright stipendirahasto perustettiin tätä tarkoitusta varten.

Tänään amerikkalaisen kulttuurin vaikutus näkyy automaattisesti. Populaarikulttuuria pidetään suomalaisen identiteetin uhkana.

Virtanen painotti vilpittömyyden ja vapaan ajattelun tärkeyttä maiden välisessä ajatustenvaihdossa. Pienikään maa ei voi sulkea rajojaan. Ulkopuoliset ideat ja uutuudet eivät voi olla vaikuttamatta suomalaiselämään, mutta niitä tulee osata tarkastella myös kriittisesti, Virtanen totesi.

Puheensa lopuksi Virtanen kertoi ymmärtävänsä, joskin myös toisinaan ihmettelevänsä, miten hitaasti muita maita koskevat mielikuvat muuttuvat. Suomalaiset muiden eurooppalaisten tavoin ovat useimmiten tietoisia vain amerikkalaisista muotivirtauksista ja maan populaarikulttuurista.

Vastaavasti tavallinen amerikkalainen ei tiedä juuri mitään Suomesta tai suomalaisista.

Virtanen uskoo nykyisellä etnisyydellä korostavalla ajattelulla olevan positiivisen vaikutuksen käännöskirjallisuuteenkin. Sen seurauksena syntyi Minneapolisissa pidetty symposiumikin.

Tri **Juhani Niemi** Tampereen yliopistossa käsittelee suomalaisen kirjallisuuden stereotyyppijä realismista

modernismiin.

Kansanrunouden arkkityypit edustivat sekä parhaita että pahimpia puolia. Kristinuskon seurauksena suomalainen kirjallisuus omaksui myös lojalisuuden ja nöyryyden ilmaukset.

Monet suomalaiskirjailijat, aina Runebergistä Linnasta, ovat valinneet keskeisen sankarinsa nimeksi Juhani, Jussin, Juhana tai Johanneksen. Heidän kohtalossaan on usein jotain traagista, he ovat oman itsensä vankeja.

Niemi osoitti näiden samojen tyyppien esiintyvän realismin jälkeistenkin kirjailijoiden tuotannossa. Heidän kirjoissaan itsetuho on vaihtunut itsepetokseen.

1950-luvun modernismi koetti päästä eroon tyylillisestä ja teemallisesta rasitteesta. Jotkut aikakauden kirjailijat jopa pilkkasivat kansankuvausten kliseitä.

Modernismi luo Niemen mukaan uutta kaavamaisuutta. Hämmästyttävää ulkoisesti poiketa kansankuvauksen stereotyyppijä, henkinen samankaltaisuus yhä elää, vaikka mukana saattaa olla eurooppalaisuutta ja yleismaailmallisuutta.

Niemi toteaa Paavo Haavikon onnistuneen jo alkoja sitten ylittämään modernismin rajat. Niemen mielestä häntä on turha koettaa lokeroita. "Ainakin hän on tehnyt parhaansa sekoittaakseen kansallisen taruston ja mytologian ainekset kansainväliseen tyyppirakenteeseen," Niemi kommentoi.

Haavikon mukaan pienen maan kirjailija tuntee olonsa sekä ahtaaksi että vapaaksi.

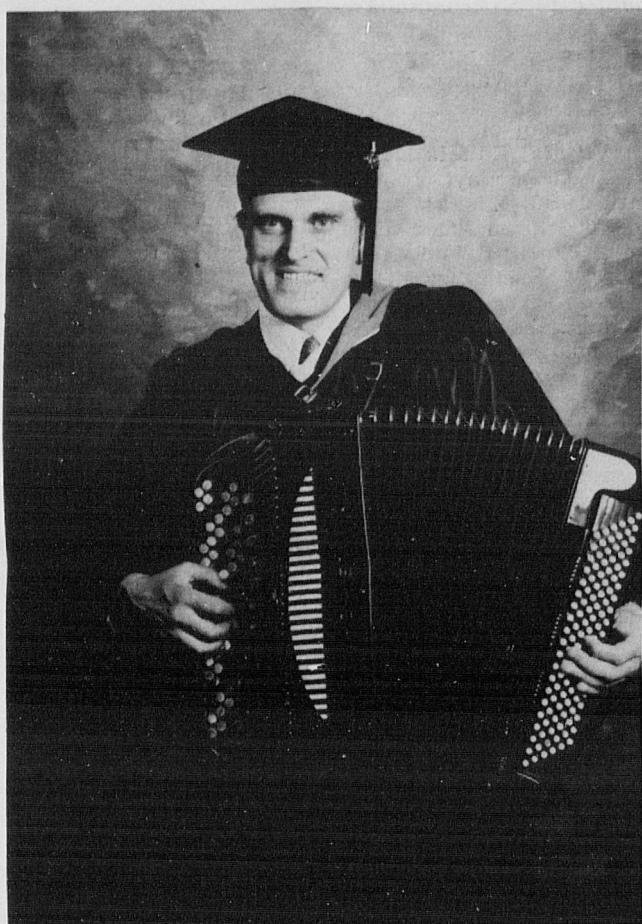
Tri **Pertti Lassila** Kirjallisuuden tutkimuskeskuksesta oli valinnut aiheekseen avantgardismin ongelmat Suomessa vuosina 1910-1930. Lähinnä hän kosketteli runoutta.

Kieli ja kirjallisuus ovat toimineet suomalaisen identiteetin luoja ja kehittäjänä. Siksi kirjailija oli pitkään elintärkeä sidoksissa valtion ja sen instituutioihin.

Suomen historian koettelevina hetkinä kirjailija on usein saanut kansakunnan henkisen johtajan roolin omakseen. Eino Leino oli Lassilan mukaan tyyppillinen suomalaisen kulttuurin kulta-ajan kirjailijoista. Hän onnistui yhdistämään aikakautensa kansainvälisen symbolismin suomalaiskansalliseen kirjalliseen traditioon.

Lassila pitää vuotta 1916 yhtenä suomalaisen avantgardismin tärkeimpänä vuotena. Silloin sekä Edith Södergran että Aaro Hellaakoski julkaisivat ensimmäiset runokokoelmansa. "Radikaaleja ja tärkeitä oli Södergranin kirja," hän totesi.

jatkaa takasivulla

Veikko Laiho

BROOKLYN, NY - **Veikko Olavi Laiho** on suorittanut Master of Arts -tutkinnon City University of New York at Lehman College oppilaitoksessa.

Bronxissa sijaitsevan Lehman College'n musiikkiosastolla opiskellut Laiho suoritti Bachelor of Science -arvosanan City University of New Yorkin Manhattanin kampuksella 1990.

Veikko Laiho on tiettävästi ensimmäinen hänuristi, joka on suorittanut akateemisen tutkinnon City University of New York yliopistossa. Hänen hänuristijensa Altti ja

Pentti päättivät tänä keväänä musiikkiohjintonsa Kingsboro Collegessa, missä kumpikin sai vastaanottaa musiikkiosaston palkinnon. Syyskuussa he jatkavat opintojaan Lehman Collegessa.

Veikko Laihon tähtäimessä on nyt musiikkiohjaajan tehtävä joko high school- tai yliopisto-tasolla. Hän on myös päättänyt jatkaa opintojaan tohtorin tutkintoon asti sillä paikkakunnalla, mistä opettajan toimi lyöty.

Altti ja Pentin valmistuttua parin-kolmen vuoden kuluttua Laihon hänuristitrio aikoo aloittaa taas esiintymiset.

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-942

Aune Eklund, puh. joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

Harvinainen Raamatun oheislöytö Jämsässä

Jämsän kirkon neljä keskiaikaista puupatsasta ovat saaneet seurakseen pergamentille kirjoitettuja messukirjan lehtiä, jotka ovat samalta kaudelta kuin patsaat. Kolme harvinaista lehteä tuli päivänvaloon, kun muutama vuosi sitten löydettyä Raamattua tutkittiin tarkemmin. Vuonna 1642 painettu Raamattu löytyi viisi vuotta sitten Jämsän seurakunnan arkistosta.

Toistakymmentä senttiä pitkiä ja muutaman sentin levyisiä liuskoja on käytetty Raamatun sitomisessa. Raamatut lähetettiin seurakuntiin irtolehtinä.

Pergamenttilta löytyi latinankielisiä messusanoja ja nuotteja. Liuskat ovat tiettävästi 1400-luvulta.

Messukirjan liuskat kuuluvat antifonariumiin, joka on vuorolaulukirja. Niitä on Suomessa neljä kappaletta, ja ne on kaikki kirjoitettu käsin. Lehtiä on käytetty myös voutintilien kansina, ja ne on arkistoitu Helsingin yliopiston kirjaston liturgiakirjakokoelmiin.

Esther H. Arjanen

FITCHBURG, MA - Esther Helena (Salminen) Arjanen, 78, 4 Upton St., kuoli heinäkuu 12, 1992 Burbankin sairaalassa pitkän sairauden seurauksena.

Hän oli syntynyt syysk. 12, 1914 Fitchburgissa Kalle ja Alma (Kitti) Salmisen tyttärenä. Hän seurasi mukana, kun hänen vanhempansa palasivat Suomeen ja kävi siellä koulunsa.

Edesmennyt ja hänen aviomiehensä Arvo J. Arjanen olivat Elm Streetillä toimivan Arjasen Steam Bathin monivuotisia omistajia ennen kuin jäivät eläkkeelle 1982.

Arjanen kuului Elm St. Lähetysseurakuntaan.

Kaipaamaan jäi aviomiehen lisäksi (avioliitto oli kestänyt 54 vuotta) jäi kaksi poikaa, Esko J. Arjanen, Arlington, TX, ja Antti J. Arjanen, Fitchburg; kaksi lapsenlasta sekä kaksi lapsenlasten lasta.

Hautausoimisto Bosk, 85 Blossom St., huolehti hautauksesta. Hautaaminen tapahtuu hiljaisuudessa.

Kukien asemasta vainajaa voi muistaa tekemällä lahjoituksen Elm St. Lähetysseurakunnan hyväksi osoitteella 276 Elm St., Fitchburg, MA 01420.

Kuolleita

Jerry Jyring

E. A. "Jerry" Jyring

Kuva: Serrin Nelson Andreas

rannalle Bemidjin lähistölle. Rakennustöiden on määrä alkaa vielä tämän vuoden kuluessa.

Jyring oli Minnesota Finnish American Historical Societyn, Chapter 14:n perustajajäseniä ja kuului Kalevan Ritareihin. Hän oli saanut vastaanottaa Suomen Valkoisen Ruusun.

Kaipaamaan jäi puoliso Fannie (Viitala) Käkälä, jonka kanssa edesmennyt oli avioitunut 1986. Lisäksi tytärpuoli tyttäriin: kaksi veljeä, Elmer, Duluth, ja Ernest, Milton, WA; sekä heidän lapsiaan.

Jyringin ensimmäinen puoliso Linda kuoli 1983. Kaksi siskoa, Mamie ja Amelia olivat myös kuolleet aikaisemmin.

Perhe ehdottaa, että vainajaa muistettaisiin tukemalla Salolammen rakennusrahastoa. Lahjoitukset tulee lähettää osoitteella Salolampi Finnish Language Village Building Fund, c/o Concordia College, Moorhead, MN 56560

Aili Gauthier

LUNENBURG, MA - Aili M. (Hultin) Gauthier, 78, 520 Massachusetts Ave., kuoli heinäkuu 13, 1992 kotonaan.

Hän oli syntynyt heinäkuu 7, 1914 Fitchburgissa Gustaf ja Wendla (Algren) Hultinin tyttärenä ja asui viimeiset 45 vuotta Lunenburgissa.

Edesmennyt sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista 1932. Kymmenen vuoden ajan hän työskenteli kirjanpitäjänä entisessä Selig Mfg. Co:ssa Leominsterissä

kunnes jäi eläkkeelle 1974.

Kaipaamaan jäi aviomies Alfred H. Gauthier 51:ltä avioliittovuodelta; kaksi poikaa, Ronald R. Gauthier, Lunenburg ja Leonard A. Gauthier, Rutland; ja sisko Tyyne Johnson, Ashby.

Hautausoimisto Sawyer-Miller, 763 Massachusetts Ave., huolehti hautauksesta. Hautaaminen South hautausmaahan.

Hilja Grönlund

FITCHBURG, MA - Hilja T. (Heikkilä) Grönlund, 96, kuoli heinäkuu 12, 1992 Hillcrest hoitokodissa. Hänen aviomiehensä Emil Grönlund kuoli 1979.

Hän oli syntynyt heinäkuu 4, 1896 Pyhämaalla Suomessa Kaarle V. ja Ida W. (Viinikka-la) Heikkilän tyttärenä. Hän saapui Yhdysvaltoihin 1915 asuen useita vuosia Worcesterissa ja Shirleyssä ennen kuin muutti Fitchburgiin 1988. Edesmennyt oli 13-lapsisen perheen viimeinen elossa ollut jäsen.

Kaipaamaan jäi kaksi tytärtä, Bertha K. Wheeler, Shirley ja Millie Allard, Pepperell, kolme lastenlasta; kolme lastenlasten lasta; sekä sisarusten lapsia.

Hautaaminen myöhemmin Pyhämaan hautausmaahan.

Dennis H. Koivula

JACKSONVILLE, FL - Dennis H. Koivula, 37, 1317 Neva St., kuoli heinäkuu 11, 1992 Humana sairaalassa Orange Parkissa lyhyen sairaiden murtamana.

Hän oli syntynyt tammik. 23, 1955 Fitchburgissa John ja Gertrude (Sullivan) Koivulan poikana ja asui neljä viimeistä elinvuottaan Jacksonvillessä.

Edesmennyt oli käynyt Milford (NH) High Schoolia sekä Mount Wachusett Community Collegea. Useiden vuosien ajan hän oli ansainnut elantonsa ammattimurikkona.

Kaipaamaan jäi kolme poikaa, John ja Jason Koivula, kumpikin Leominster, ja Jesse Koivula, Fitchburg; kolme veljeä, Paul Koivula, St. Augustine, FL, Robert Koivula, Antrim, NH ja Ronald Koivula, Mason, NH; kolme siskoa, Celia Lorden, Milford, NH, Lillian Martin, Townsend, ja Ellen Pratt, Milford; tätejä, setiä, serkkuja sekä sisarusten lapsia.

Hautaaminen Prospect Hill hautausmaahan, Mason, NH.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

"Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta. . . " (Ro. 5:1)

Apostoli Paavali oli varma pelastuksestaan. Kierrellessäni siirtosuomalaisen keskuudessa, tapaan usein ihmisiä, jotka toivovat olevansa pelastettuja, mutta eivät ole varmoja. He toivovat, että Jumala hyväksyy heidät ja ottaa vastaan sitten kun tämä elämä loppuu. . . Toivossa on hyvä elää, mutta kun kysymyksessä on niin tärkeä asia kuin pelastus, ei toivo riitä; täytyy olla varmuus.

Ei Jumala jättänyt ihmistä toivon varaan pelastusasiassa. Hän antaa varmuuden. Kun Jeesus huusi ristiltä, "Se on täytetty. . .", se tarkoitti, että ihmiselle avautui varma tie Jumalan yhteyteen. Jeesus lunasti verellensä kaikki ihmiset. Nyt ei jäänyt jäljelle muuta kuin saattaa ihmisten tietoon PELASTUKSEN VARMUUS JEESUKSEN KRISTUKSEN KAUTTA. . .

Ihminen, joka vain toivoo pelastuvansa, ei ole vielä kohdannut Jeesusta. Hän on kuullut Jeesuksesta, mutta omakohtainen kokemus puuttuu. Kun Jeesus tulee sydämeeni, s.o. IHMISEN SISMPÄÄN, TODELLISENA PERSOONANA PYHÄN HENGEN JA SANAN KAUTTA, ihminen TIETÄÄ KOHDANNEENSA PELASTAJAN. Pelastajan kohtaaminen tuo sisälle varmuuden.

Eivät mitkään uskonnolliset toimitukset, eivät ihanat kokoukset, ei hyvä "fiilinki" ole samaa kuin TIETOISUUS PELASTUKSESTA.

Kokemusperäinen Jeesuksen Kristuksen kohtaaminen on oikea alku pelastusvarmuuteen. Toivo Jeesukseen Koska apostoli Paavali oli varma pelastuksestaan, hän jatkaa sivulla 20

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

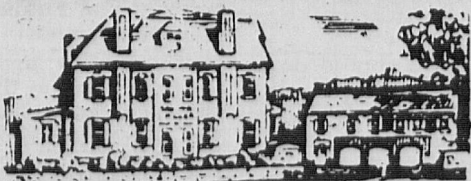
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H. MILES COMPANY

1158 Main St., Holderness, MA
Hautatoimituksia vuodesta 1896

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

Smith Funeral Home Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

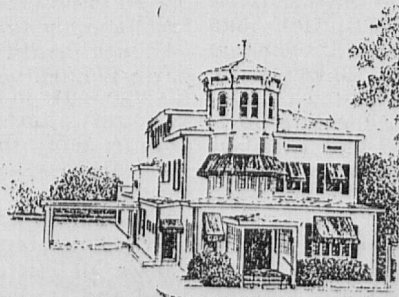
NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.

Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street, Fitchburg, MA

342-3635

Street level access

342-3645

John A. Bosk Sr.
Donald G. Dufault

John A. Bosk Jr.
Ina A. Davidson

Directors

The Finnish-American

RAIVA AJA

With unity and cohesiveness —

Our last opportunity to do something

FITCHBURG, MA — Saima Park is 80 this year, and as the recent controversy about the Park shows, it is indeed time to think seriously about the future of this historic place. As 1992 Summer Festival speaker, Consul Edwin E. Kaarela offered his thoughts on the situation. What follows is the text of his address given at the Park on July 5.

About a month or so ago I had the good fortune of attending a ceremonial event honoring an individual of Finnish descent. As this individual accepted her award she said something that struck home to me and virtually touched a fibre of understanding within me.

At this small gathering she told us this: "I feel so fortunate that I was raised and grew up in the Finnish community" — what a wonderfully cogent thing to say. How simple, direct and true these words are to most of us — if we only think about it.

She went on to enumerate and explain the many and varied activities she was exposed to, and participated in, as a child, as a teen-ager and as a grown-up. She mentioned such things as the athletic activities promoted by the Reipas Club; the many cultural events, such as plays and musicals in the Finnish language at Saima Hall; the many activities at the Park, and so on. What a rich and expansive climate in which to be brought up.

These words, spoken by the recipient of the award, stayed with me that day and for several days thereafter. They occupied my mind and caused me to think back a few years — and to count my own blessings which I attribute largely to the fact that I too was raised and brought up in the Finnish community — and, who of us wasn't? Let's all think back and remember some of those days.

One thing that comes to mind is the significant part that the Reipas played in my life. I can't remember when I started going to the top of the Raivaaja building to go to "gym" — "gym" included gymnastics, track, wrestling, volleyball, basketball and the like.

I do know I was a little shaver attending "gym" from 5:00 o'clock to 6:00 o'clock in the afternoons on Mondays, Wednesdays and Fridays. These were the young boys' hours. I recall that Tuesdays and Thursdays were reserved for girls' "gym." I also recall graduating to the 6 to 7 o'clock class and finally getting into the "big boys" class which extended later into the evenings.

I have no doubt that these activities played a big part, not only in keeping me out of trouble in the city, but they also provided me with many role models and instilled self confidence within myself.

Of course, part of the Reipas activities included Saima

Park where we could work out in track and field events and where we could enjoy swimming during those hot summer days.

Don't you remember that magnificent three-story diving tower near the dam and the bathhouse where you were able to get a dressing room, where you could get sodas and gum and all that stuff.

As I remember those many summers I picture the bunch of us kids from Marshall Street, and that general area, riding our bikes, and quite often "hiking" it to the Park to swim and enjoy the day. Incidentally, I don't believe there was anything available in Fitchburg at that time that could compare with the swimming area at the Park.

Remembering further, we can acknowledge the impact that Saima Hall had on all of us. This beacon of a structure, with its main hall, dining room, stage, prop room, kitchen and what have you, was certainly an imposing place, constantly, it seems to me, to be in use. I recall going to the Hall for Finnish language courses, to see basketball games, to attend weddings and the constant anniversary celebrations.

One of the first memories I have of Saima Hall was the annual Christmas party where the real "Joulu Pukki" gave me an orange — an even spoke to me.

Saima Hall was really the center of Finnish cultural activities focusing on stage plays and musical events, including regular performances by the Saima Band.

To go on a bit more, who can forget the Friday and Saturday evening dances at the old dance hall here at the park? Remember dancing during the hot summer evenings when the boarded sides of the hall were raised and the beautiful cool breezes drifting through the hall.

At this point, I can't leave out the Raivaaja newspaper and the succession of brilliant editors and writers associated with it over the years, which provided a certain cohesiveness among the general Finnish community.

I'm sure I can safely speak for those of us who worked at the Raivaaja, either as paper carriers or wrappers, that the discipline called for in our work provided us all with a greater sense of selfworth and accomplishment. But, of course, more than that, the Raivaaja was an educational device for the Finns, as well as a disseminator of news and commentary.

If we all got together some time and traded stories, we could go on reminiscing for hours. The point is, however, the Finnish community, including Saima Park, Saima Hall, Reipas, the churches, the Kaleva Society and the various activity groups, the bands and the plays and what-have-you, provided a wonderful and meaningful

Consul Edwin E. Kaarela

context in which most Finnish kids grew up — and imbued them with strong cultural ties with their roots.

Settling down now, after these reminiscences, to the present. I'm happy to observe that we still have Saima Park, the Reipas, the Raivaaja and a few other organizations.

We have to note, however, that the present does not compare with the past. Not only have we lost Saima Hall, the Raivaaja building, the Coop Center; we have also lost the dance hall here at the Park — and that great swimming area. The Reipas organization has diminished in activity — being, actually, homeless and promoting only a few activities during the year. The Raivaaja sits in a temporary tight-fitting home on Elm Street, the big noisy presses gone, and publishing now only once a week.

To many in the Finnish community of today, everything points to a slow death for all of our remaining institutions. Many say that the Raivaaja will soon perish, that the Reipas will drop its few activities and disappear and that this Park will be transferred or sold out pending the death or disinterest of its members.

What a pessimistic and tragic outlook some have. It seems to me that criticisms come from all quarters, fingers are pointing, excuses are made, noses are tweaked and feeble plans made for the future which appear to be mere band-aids — and that's about what it has been lately. Everyone talking, while our institutions and memories melt away.

What is it we should do to ward off this impending death? What can we do to raise our spirits and set optimism in motion? Let's take a look, for the moment, at the conditions and general social atmosphere of the days gone past, when the Finnish orga-

nizations and related activities were something to be really proud of.

In making these observations, one immediately recognizes the unity and cohesiveness of that Finnish community. One could feel at home in whatever activity one found himself in, and in whatever organization he participated. The emphasis in those days was integrated cooperation in order to promote and participate in the culture and language of Finland, and, at the same time, to integrate responsibly and competitively in the American scene. The magic words are *unity and cohesiveness*.

What about our present day social atmosphere in the Finnish community? The word to be used here is *fragmented*. This fragmentation is the antithesis, the very opposite of unity and cohesiveness.

During the past several years our attention has been diverted by many things such as the television machine, the V. C. R., the video stores and, in many respects, the mobility of our population has contributed to this. Our interests have turned, largely, to vicarious entertainment — to non-active and non-participative entertainment. The world has been brought into our living rooms and we don't even have to move.

Consequently, our attitudes must change somewhat and we must create an interest again, consistent with modern times and methods, to bring about a once-again active, enlightened and interesting organization.

Our present day fragmentation of groups and interests must be unified and we must create a cohesive and unified movement to serve the many and varied interests of the Finnish community. . . . and this movement should draw energy and direction from days gone past, but must accommodate itself to today's times and to plan for the future.

This beautiful Park, with its history, with the ghosts of our forebears milling about in every corner, with the voices of the great speakers of the past, the music of the musicians, and the general hum of the conversations still echoing all around us, can be the focal point, the starting place of something lasting and profound. Old fears and inhibitions, and jealousies and notions of economics of the past, must be forgotten and put away. The preservation of our institutions and the promotion of Finnish culture must be foremost.

Oh yes, we've had bits and pieces of plans in the past — usually lacking basic interest and with a sense of satisfaction of the status quo. Each time a plan surfaced there appeared to be no unity of strength behind it to get going.

We've lost many great opportunities in the past and unless we get going now this may be our last reasonable opportunity to do something — something more than a temporary patch-up job — something that will last and be a treasure. If pessimism prevails and fragmentation continues, we shall be lost and the joyous echoes of the past will turn into sobs.

Well, what do we do? First of all, we must strive to obtain and maintain the old unity and cohesiveness of the past. All of the Finnish-American organizations and groups must cooperate and their Park, Saima Park, must be the central part of the whole plan for the future. We can't let it die.

It is quite feasible, as has been suggested in the past, that Saima Park should, in fact, be the location and meeting ground of all Finnish-American organizations and groups interested in the common cause. It should be the center for Finnish culture and activities, it should take on the structures and activities we have thus far lost — and add more and more.

There is no question in my mind that the Finnish Cultural Center, at the college, already needs more space as a repository for books, periodicals, files, catalogs and artifacts. We should provide a permanent home for the Center here at the Park.

So, too, for the Raivaaja. We should have a place for the newspaper, where its work can be done, its files and equipment can be housed. Its many artifacts, old photographs, letters and the like could be stored with the Cultural Center materials in one, safe and accessible area.

There should be an auditorium of sorts, with a stage and with space available for all types of activities and groups. Saima Park can and should be the center of Finnish-American culture in the northeast.

Now (and this, to some, may be the hard part) the control and financing of Saima Park, as a center, must be distributed among all organizations; all working to keep the center of Finnish culture going into the future; devising new and varied activities; new and joint means of financing; and special efforts to bring activities into the area to meet the needs and tastes of all age groups — especially that younger group between the ages of 20 and 40 which appears to be lacking in many of our activities.

If we all join in this one effort; if we join in financing this many-faceted center; if we join in the control and ownership of the Park; I think we can leave a center which could be the envy of others. But, this will require a collective experience; a sharing; a partnership; a marriage, if

turn to SAIMA PARK page 15

Unique versions of sports at FinnFest '92 games

DULUTH, MN — Finland's unique version of baseball as well as basketball games, road races and a track meet are among competitive athletic events scheduled as part of the 10th annual FinnFest USA in Duluth July 23-26.

"Pesäpallo," a highly unusual interpretation of America's national pastime, will match four teams — two from Northeastern Minnesota and two from Thunder Bay, Ontario — in sports activities to be held at Griggs Field on the University of Minnesota campus.

FinnFest Athletics Chairman Jorma Rahkola, Barnum, said Finnish baseball features a pitcher positioned virtually adjacent to the batter, a "catcher" who plays in the field facing the batter, two shortstops, two outfielders and base-running directions opposite of the American game. A batter is out on three strikes, but is awarded first base on one "ball" — meaning when the pitcher's toss hits home plate.

"There's a great deal of strategy involved," Rahkola said. "It's much more of a thinking game and requires intensive teamwork."

Rahkola said the two teams from Thunder Bay will play against teams assembled from the Embarrass and Duluth areas.

Gametimes are noon and 1:30 p.m. Saturday, July 25, at a specially prepared field in the Griggs complex. The winners will play after the second game.

"Koripallo," or Finnish basketball, will feature a Finnish

junior national team of players 16 and 17 years old competing against three teams from the Cloquet-Esko-Carlton areas.

International rules will be used for games set for 3 p.m. and 4:30 p.m. Friday, July 24, at the College of St. Scholastica gymnasium. The losers will play at 3 p.m. Saturday, the winners at 4:30 p.m. Saturday.

Rahkola said road races for all ages are also scheduled for Saturday. A 5k "Walk-Run" starts at 9 a.m. and a 10k race at 10 a.m. Medals will be awarded the top three finishers in four age categories and all participants will receive T-shirts. Registration begins at 7 a.m. at Griggs Field.

Track and field competition Sunday, July 26, will feature seven events: 100-, 200-, 400-, and 800-meter races, a "Mile Fun-Run" (where the winner will be the person most closely predicting his or her finishing time), shot put and long jump. The winners will receive medals.

The event is open to persons 13 years old and above in four age brackets. Registration begins at 7 a.m. Sunday, the meet at 9 a.m.

Rahkola said volunteers are needed for all activities, especially the road races and track meet.

FinnFest USA, held for the first time in Duluth, officially begins tomorrow and is expected to attract several thousand participants from throughout the United States and Canada.

FinnFest USA '92

Quality deployment is key word

QPC, TQM, QFD — to a layman these joined letters mean absolutely nothing. They are like Hebrew or some other foreign language you have never heard before.

In Methuen, Massachusetts, at the request of Raymond Lammi, a member of the Board of Directors of GOAL/QPC, RAIVA AJA was present as three representatives of Telecom Finland were meeting with representatives of GOAL/QPC in exchanging ideology and experiences.

The above letters colored the men's conversation ever so often. What in the world were they talking about?

The subject of the conversation was quality control and quality deployment. Let's look at what these letter formations mean: QPC = Quality, Productivity, and Competitiveness; TQM = Total Quality Management; QFD = Quality Function Deployment. Telecom Finland's Assistant Quality Director Juhani Anttila, local telephone service quality manager Karl Pippo and long distance network service quality manager

Jorma Mertala came to familiarize themselves with the work of GOAL/QPC on a two week business trip.

Their first stop was in Nashville, Tennessee, where with three other members of Telecom Finland they attended a yearly quality conference.

After the three day conference their travel continued through Atlanta and Tampa to Methuen and then from there to Boston and New York. At every stop they visited related firms discussing quality subjects.

"In many ways our trip has been a beneficial exchange" said Anttila, in that "often we talked about other subjects also."

Satoshi Nakui of GOAL/QPC explained the object lessons of quality practices to the Telecom Finland representatives and Lammi talked about GOAL/QPC purposes.

GOAL/QPC is a non-profit research organization specializing in quality control understanding throughout the world. Its aim is to have personnel in every organization

turn to QUALITY page 11

More on FinnFest USA '92 workshops

FinnFest begins tomorrow in Duluth (MN) and for those of us not lucky enough to be able to go, here are some of the things we will be missing.

In last week's paper there was an article from FinnFest USA '92 which gave a sampling of the workshops at the festival. As not all were covered, here is a look at the listing of workshops on the FinnFest's program. The program doesn't go into detail about the presentations but at least you'll have some idea of the topics being covered.

On Friday (July 24) the workshops include:

- "Finnish Foods: Immigrant Cuisine," Arnold Juhala, Mojakka demonstration.

- Family History and Genealogy: Using Finnish American Newspapers: Duane Wilta; Resources at the Immigration History Research Center: Timo Riippa.

- Finnish American women in the Midwest Co-operative Movement, Lee Kuha Welter.

- Finnish Foods: The Overall Picture, Beatrice Ojankangas.

- Finns and Finn-towns in Duluth, Dr. Matti Kaups.

- Lecture/Recital on the piano music of Sibelius, Jeanne Doty.

- Finnish Foods: Authentic Cuisine, Sadie Martin, Sirkka Tasaranta, Esther Norha, Helga Ragan.

- Finnish Foods: Modern Cuisine, Soile Anderson (video).

- Historic sketch of Finnish American Labor Movement Through its Songs, Harri Siitonen and Dennis Halme.

- O. J. Larson and His Times, Robert Eaton.

- The Struggle on the Cooperative Front, Dr. Michael Karni.

- Comments, Quotes & Quips on the Kalevala, Helmi Kortte-Erkkila; Special Humor in the Kalevala, Ritva Heikkila.

- Finland's Role in a Changing Europe, Pertti Pesonen.

- Music from the Finn Halls — Viola Turpeinen, The Early Years, Arne Santa.

- Reminiscences of a Recruiter's Daughter in Karelia, Mayme Sevander.

- Suomalaiset ja Toiset: Interactions and Comparisons Between Finns and Other Ethnic Groups on Minnesota's Iron Range, Dr. Arnold Alanen.

On Saturday (July 25) such workshops are offered as:

- Finnish Involvement in Namibia, Bishop Kleopas Dumeni.

- "Hello Duluth," An Immigrant Story, Rachel Martin.

- Sisu Among Finnish Americans: Myth or Reality, Dr. William Aho.

- Finns Along Lake Su-

perior's Southern Shore: The Settlements of Northern Wisconsin, Dr. Arnold Alanen.

- The Sami from Suomi: An Emerging Reality Within the Finnish Community, Faith Fjeld.

- Saunas in the Countryside and Towns, Dr. Matti Kaups.

- Was North America Once Part of Finland?, Dr. Richard Ojakangas.

- The Finnish Indian, A New Heritage, Warner Wirta with Don Bibeau, Donald Day, John Day, George E. Himango.

- Kalevala Jewelry and Finnish National Costumes, Liisa Ojala.

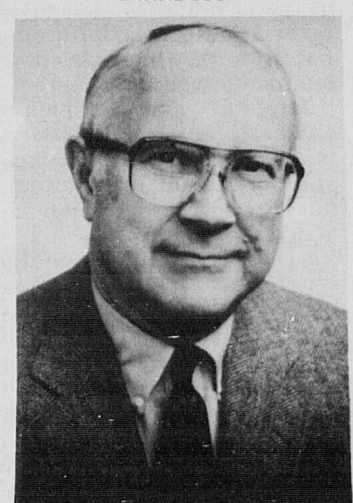
- Why Don't You Speak My Language?, David Jarvi.

- Finnish Immigrant Theater in Minnesota, Timo Riippa & Readers' Theater, Harri Siitonen.

- Literacy: The Proud and Precious Heritage of Finnish Americans, Dr. Taimi Ranta.

- America in the Mine: Finnish Immigrant Miners of the Soudan Mine, 1890-1920, Marvin Lamppa.

O. J. Larson to be recalled by his grandson at FinnFest

DULUTH, MN — Attorney Robert Eaton, above, of this city, will recount fascinating stories about his grandfather O. J. Larson, the only Finnish-American to serve in the U. S. Congress, during FinnFest '92 here this week.

Larson, a Duluth attorney, represented Minnesota's eighth district in Congress from 1920 to 1924. One of his proudest campaign slogans was that he came from a country that always paid its debts.

Eaton's presentation will be on the local campus of the University of Minnesota during the four-day festival that opens tomorrow. It is one of the many attractions from ethnic food and folk dancing to saunas and Sibelius that will bring an estimated 7,000 to Duluth for the 10th annual FinnFest.

FinnFest USA '92

- Music from the Finn Halls, Einar and John Kivela, Leo Keskinen.

- White Tailed Deer Project: Minnesota's Contribution to Finland's Wildlife, Tauri Aaltio.

Christians Around the World

"Finnish Christians Around the World" is the title of three sessions of programs scheduled for Saturday, July 25.

The first session includes "Growth of the Finnish Apostolic Church," Rev. Gary Kangas; "Finnish Lutheran Congregations in North America," Rev. Antti Lepisto; "History and Doctrine of the Finnish National Lutheran Church," Rev. Thomas Palomaki; "Development of the Suomi Synod," Rev. Olaf Rankinen.

The second session includes "Finnish Christians in Russian Territories," Rev. Henry Jauhiainen; "Finnish Missionaries in Japan," Rev. Norman Lund; "Finnish Missionaries in New Guinea," Rev. Waino Aukee.

And the third session, "Eternal Immigrants. — Vignettes of the Lives and Ministries of Finnish Canadian Missionaries Abroad: India, Russia, South America," Rev. Juha Pölkki; "The Finnish Congregational Church," Paul Halme; "The Finnish Baptist Church," Helena Pervonen.

Literature Sessions

Three literature sessions are scheduled also for Saturday (July 25).

The first is titled *Prose and Poetry of Finnish American Writers*, and participating (with their topics) will be Aili Jarvenpa, "The Flourishing of Finnish American Literature in the '70s, '80s and '90s;" Michael G. Karni, "Finnish American Literature: Is There Such a Thing?"; Inkeri Vaananen-Jensen, "Using a Finnish American Background as a Source for Writing;" Lauri Anderson, "Creating a Finnish American Writer;" Mavis Hiljunen Biesanz, "Writing a Memoir."

The second is *Translators of Finnish and Finnish Immigrant Literature*, and Richard Impola will Emcee "FATA Presents the Three R's — Reading, Recitation and Responding" with participants Viola Jarvenpaa Brown, Ritva Heikkila, Bernhard Hillila, Timo Riippa, Laura Riippa and Steve Stone.

The third is *Author's Recitals* where Jim Johnson will present "The Poetry Reading as a Finnish American Tradition," and there will be readings by writers Lynn Laitala, Lauri Anderson, Rebecca Cummings, Marcelle Doby Williams, Aili Jarvenpa, Carol Staats, Sheila Packa and Diane Jarvenpa.

'Making of Finnish America' coverage continues —

Toini Laakso's report of Betty Bergland's address "Crossing into the 21st Century: (Re)visioning Finnish American Discourses and Identities for Future Generations" at the Making of Finnish America conference held in November at the University of Minnesota continues from July 8.

In relationship to each other

Looking at the examination of ethnic relationships, Bergland asked, "What has been the relationship of Finnish Americans to indigenous populations and to African Americans, for example? Most of the Finnish immigrants arrived after the United States Census Bureau declared the frontier closed in 1890 and thus tended to work in the industrialized world, yet in the Upper Peninsula and in Northern Minnesota Finns also farmed lands made available to European immigrants through a federal Indian policy that left Native Americans deprived of their homelands.

"The Dawes Act of 1887, which allotted parcels of reservation land individually to Indian peoples represented the official policy until 1934, when the Indian Reorganization Act officially signaled the end to a policy declared disastrous by the Meriam Report of 1928. During the time American Scandinavian immigrants settled the Midwest and many prospered and thrived; yet immigration scholars have remained virtually silent on this question of land and the relationship to indigenous populations."

She commented on the European ethnic groups documenting their cultural presence in the new world, their struggles and achievements, and noted that ethnic scholars also need to consider the relationship to the land and to indigenous populations. She pointed out that due to a federal Indian policy that began with the Continental Congress in the 1780s and Thomas Jefferson's vision of a democratic republic of land-owning yeoman farmers, it was possible for European immigrants to settle in the west and middle west. She said these immigrants and their descendants profited from this federal policy, while the native populations suffered "from what some call genocide."

Bergland then questioned what the relationship between European ethnic groups and African Americans has been.

"Scholars of migration patterns acknowledge the global dimensions of immigration brought on by industrialization and capitalism, and David Montgomery writes about 'rural periphery of capitalist development' from which the source of labor came, including immigrant populations," she said. "He imagines a transatlantic circle from Glasgow and Hamburg on the Eastern edge to Chicago on the Western edge," she continued.

"Blacks from the rural South

also must be situated in this rural periphery of capitalist development and so in the global pattern of migration." She said they began migrating north after the Civil War at a rate of 67,000 for every decade from 1860, and during the decade of World War I flooded to 500,000. The vast majority came between 1916-1918.

She pointed out "White opposition to black presence in the is notorious, yet these inter-ethnic relations also remain surprisingly absent in immigration studies."

Bergland gave examples of the problems encountered by blacks in securing housing and permanent employment, how they were taken advantage of and mistreated.

"Racial tensions frequently erupted in race riots and in lynchings," she said. "What has been the relationship of European immigrants to the young black workers? of Finns? How do we understand these painful conflicts?" she asked and pointed out "These are questions that must also engage immigrant and ethnic scholars."

Structural contexts of power

"The third dimension of the University of California - San Diego's proposal for an Ethnic Studies program can help us explore these questions as we examine 'the structural contexts of power,'" she stated.

"Certainly immigrant groups did not necessarily bring with them racist ideologies; rather, they entered a new world in which the economic, social, political and even intellectual structures of power, embedded with racist ideologies, were already in place. Inevitably, the world of multi-cultural workers within the early 20th century must have placed extraordinary challenges for immigrants, and they often found themselves adopting the racist world views and practices of the dominant culture," she said.

(Re)visioning discourses, identities for future generations

by Toini Laakso

Betty Bergland, teacher of history at University of Wisconsin - River Falls, listens to Edward Laine, Canadian Museum of Civilization, make a point. photo by Toini Laakso

"Because of the degree to which survival required some assimilation, immigrants may well have participated in behaviors they neither believed in nor understood - and so contributed to practices bequeathed to subsequent generations."

"If we examine the race relations between European immigrants, blacks and Indians within contexts of structures of power, we can begin to appreciate how the perpetuation of racist practices served the interests of the powerful; such an approach can help us avoid pointing blame at immigrant workers, themselves struggling to survive, she said, and advised, "We need then to think about how power operates within the culture, what messages we received through American ideologies of manifest destiny and cultural superiority conveyed through the discursive practices of school systems, religious institutions, folklore traditions, common sense, the media and advertising."

"Certainly Finns are not unfamiliar with oppression," she said, "given their historical relationships with the Swedes and Russians, and discursive practices used to perpetuate patterns of domination."

Ethnic Identities in Multi-cultural America

"What then are the strategies available to us for exploring these varied dimensions of ethnic cultures within a multicultural society?" she asked. She expressed the opinion that this conference represents many of those dimensions, and that discursive modes for exploring ethnic identities must be interdisciplinary, comparative, theoretical, and global.

Interdisciplinary

She explained it must be interdisciplinary in order for us to appreciate the complexity of immigrant lives and

communities.

"And here, it seems to me, the Finns have been innovative:" examining the culture includes Finnish maid's tales, rag rugs, farm buildings, songs, hymns, epics, paintings - which is to say it involves historians, folklorists, sociologists, geographers, architects, artists, theologians, socialists, intellectuals," she said. "Perhaps more than any other European ethnic groups, Finnish-American scholars have been interdisciplinary from the beginning - perhaps since their work began later in the century when traditional disciplinary approaches were less embedded in the scholarship. Consequently, they understand this imperative," she noted.

Comparative

"Secondly, our strategies must aim toward comparative discourses, especially if we are to examine relationships between groups, and sometimes this means coming outside our own ethnic communities."

She illustrated this comment with her own work and told us four years at St. Olaf did not give her the tools to understand her immigrant grandmother or the worlds she came from, nor did the Norwegian culture, or American history texts, or the volumes produced by the Norwegian-American Historical Association.

Bergland related how she accomplished this through reading unlikely sources - "scholars on black women domestics, an Italian Marxist on class struggles, and especially reading Emma Goldman, the Russian-Jewish immigrant and feminist anarchist who believed in and fought for economic and social justice."

In analyzing what Goldman might have shared with her grandmother in order to so capture her, she said she gradually came to understand

that although Emma was politically engaged and her grandmother was not, she heard in Goldman's words a theoretical articulation for what she had heard from her grandmother's stories: "they held in common a commitment to justice, an outrage at economic and social injustice, a belief in their own dignity and the value of struggle. Both lived outside existing structures - Goldman by choice, as an anarchist; my grandmother because of her gender and class."

"Excluded from the labor movement because she was a domestic and a woman, marginalized in traditional ethnic institutions such as the church because of her labor and class, this grandmother, like thousands of other domestics, found herself isolated in a struggle to survive and feed her family." She spoke of being raised on her grandmother's stories of struggle, of dealing with unfair employers, of survival, and stories of triumph.

"These became a part of me," she said, "part of what I understood to be the Norwegian immigrant experience, but no where could I find an historical or theoretical framework for this understanding. The immigrant institutions which dominate so much of the Norwegian American scholarship - the church, the labor movement, the press - were not there for her in her lifetime, and the scholars that conceptualize Norwegian-American life do not imagine her in her death," Bergland noted.

Continuing, she said, "For me, only in the process of reading radical history, cultural theory, and black women's histories did I begin to find meaningful ways to imagine and understand this woman - and so the thousands who like her struggled endlessly, with little voice, leaving few records, going unimagined by historians and ethnic scholars."

"This is not to imply that the experience of black and white domestics were the same," she said. "Rather, these new perspectives introduced class analysis, and secondly, I began to appreciate how ideology remains embedded also in scholarly discourses: that prevailing views of what constitutes knowledge - linear, progressive, rational, patriarchal - can also limit knowledge. Thus, examining the structural contexts of power might also include those internal to ethnic cultures, particularly those surrounding class and gender, and the frameworks used to construct a history," she stated.

Theoretical

"This leads to the third discursive mode which I would argue can help us articulate

next page

Suppression of ethnic diversity should alarm all of us

continued from previous page

cultural processes of immigrant groups - we must move theoretically," she began, and expressed the opinion that ethnic scholars could profit from the work of poststructuralist theorists who examine the relationship between culture and consciousness.

She then said, "Central to understanding, they argue, is understanding language not as an instrument in which there is speaker and listener, but language as social, in which words remain ideologically saturated with other people's meanings. Thus, we reside in many language systems.

"Michael Bakhtin," she continued, "uses the term *heteroglossia* to suggest the complex language systems in which we live.

"He offers the example of the illiterate peasant naively immersed in several language systems: he prayed to God in the language of the church; he sang songs in a folk idiom; he spoke to his family in an everyday language; he dictated petitions in an official language and did so automatically without thinking. Bakhtin imagines that the peasant may eventually recognize that these systems are linked; however, they represent contradictory ideological systems. Then, Bakhtin argues, the peasant must choose among these systems or lose his equilibrium," she said.

"Analogously, we might imagine a young third generation Finnish American immersed in complex systems of language in the 1950s - she prayed to God in the language of the Finnish Lutheran church pointing toward a spiritual life; she recited lessons in the language of the school celebrating American material progress; she read classics in western literature set in Paris, London, and St. Petersburg, implying real culture resided there; she listened to the popular music of the local dances and adolescent gatherings that promised happiness with romantic love; she watched on television the struggles of black children in the South intent on gaining an education; and she listened to oral traditions of her Finnish ancestors. All of these language systems represented contradictory ideological positions, and at some point she realized she had to choose among these or lose her equilibrium," she stated.

"Though, one might argue," she continued, "the third generation Finnish American is not an illiterate peasant; nevertheless, she must choose among those contradictory ideologies. Thus, we need to acknowledge the multiplicity of those ideological systems," she continued, "identify them, examine them and their effects. Ultimately, we might aim to support those that lead to life - to cooperation, egalitarianism, democracy, justice, harmony - and reject those that deny life."

"Antonio Gramsci, the Italian theorist writes of the contradictory ideologies that constitute the so-called self:

'Stone Age elements and principles of a more advanced science, prejudices from all past phases of history...and intuitions of a future philosophy' all constitute the consciousness of individuals," she said.

Stuart Hall, she said, suggests in his essay, "Gramsci's Relevance for the Study of Race and Ethnicity," that Gramsci "demonstrates how the so-called self which underpins these ideological formations is not a unified but a contradictory subject, one that is socially constructed. So, too, Finnish-Americans reside in a multi-cultural world, she pointed out, and questioned "How do these multiply constructed ethnic subjects function?"

Referring to *Through A Glass Darkly: Ethnic Semiosis in American Literature* by William Boelhower, Bergland said "Boelhower develops in this volume the dynamic between memory and project and proposes that they exist as part of a circle: 'memory is experience that returns; imagination is the dreaming of experience.' The process in which subjects identify themselves as ethnic, and the imaginative act by which subjects produce ethnic projects belong to the same interpretive circle.

"Boelhower writes:" she continued, "There can be no project without memory and without a project memory has neither coherence nor significance."

Further, "Through the processing system of memory and project, the subject puts himself [sic] in contact with the foundational world of his [sic] ancestry, reproduces himself [sic] as member of an ethnic community, and is able to produce ethnic discourse."

She noted that Finnish Americans have been prolific in remembering a complex and rich history. "And that history is important as we reflect on the other side of the circle: the project. What is the project of Finnish Americans as we move into the 21st century?" she asked.

"Edward Said reminds us that after World War I, 85 percent of the globe was colonized. Though some Americans would lump all Europeans together, Finns did not participate in this colonization process. Remembering that distinction, Finnish Americans, as they link memory and project can contribute much in a global context," she stated.

Global

"So, finally, we must think globally," said Bergland. "While this conference and the scholarship it represents signify the rich diversity within American culture, there are those forces within the culture focused on muting diversity and dismissing efforts to examine the complex culture that represents America. Some conservative mainstream scholars even today resist notions of diversity in culture."

She quoted from an article by Arthur Schlesinger Jr., entitled "The Cult of Ethnicity, Good and Bad," that appeared in a fall, 1991, issue of the *Time* magazine in which he claimed that "the eruption of ethnicity is...a rather superficial enthusiasm stirred by romantic ideologies on the one hand and by unscrupulous con men on the other: self-appointed spokesmen whose claim to represent their minority groups is carelessly accepted by the media."

She said Schlesinger in his book *The Disuniting of America*, he calls for unity and points to ethnic strife globally to dismiss the struggle for ethnic identity and difference. His article ends with the following statement "In a world savagely rent by ethnic and racial antagonisms, the United States must continue as an example of how a highly differentiated society holds itself together."

She questioned how a highly differentiated society does so. "Arguing that ethnic difference breeds violence, Schlesinger calls for the suppression of difference and social cohesion through the denial of historical (and contemporary) struggle, conflict and oppression," she said. "We must resist this solution," stated Bergland.

She then commented on President Bush speaking of a New World Order. "We all wait to see what this means," she said, "and since it was linked to the Gulf War, we are tempted to think of his approach as global arming and global warming - both will kill us. Both remain products of the technological advances in western civilization coupled with the beliefs that Americans represent a superior civilization and must be engaged in controlling nature and controlling nations, that Americans have a special destiny to spread civilization throughout the globe. Despite the secular sounds of this message in the 20th century, the religious undercurrents remain."

Continuing, she said former President Ronald Reagan, at the Dedication of the Ronald Reagan Library on November 4, said: "God has blessed America." She questioned what role ethnicity will play in this new world order, and how global conflicts will be used to suppress ethnicity and difference in the United States.

"The kind of homogeneity called for by the right, and the suppression of ethnic diversity should alarm all of us," she said. "We all must resist these trends. The study of different histories, languages, cultures and stories permit us to learn to respect and live with differences," she stated.

Bergland expressed the opinion that all ethnic Americans can help provide a global model, "for - as Ishmael Reed has noted - the world is here." She said we could learn to respect and tolerate differences as we begin to understand each

other's histories.

Also, "In this arena the Finns and Finnish-Americans have much to teach us. Although I realize the history of the Holocaust and the Scandinavian response is complex, I am moved by the knowledge that all the Jews in Finland survived.

"Memory of this, and memory of the centuries of struggles of Finns and Finnish Americans - to be free, to live close and meaningfully to the land, to live cooperatively, and to live spiritual lives - provide a rich history from which American Finns can help imagine a world of economic and social justice, of peace and harmony among peoples of different races, classes, ethnic groups, regions and gender."

Winding up her keynote address, Bergland said "I would like to close with an image of the globe I find quite striking but engaging. This spring, Professor Alan Hooper in his Commencement Address for the College of Biological Studies at the University of Minnesota, spoke of a cozy universe. He had just spoken of what the environmentalists have taught us. They were right, he asserts,

and it did have to do with the sky. We now know that the level of greenhouse gases have increased in the time period since industrialization. That ozone depleting gases produced in agriculture and industry have piled up in the stratosphere in levels never observed in the history of the planet. The polar ice caps have pesticide residues and the wilderness lakes have mercury. The consequences of this human activity are not yet clear but there is no escaping the fact that we are dealing with a new situation. It is settled. The planet is small and vulnerable to the incredible energies of humans. Now you can go on to plan our future.

As intimidating as the possibilities are, I find myself feeling especially good about this tiny planet in the middle of an infinite and cold universe. Paradoxically, our ability to affect the globe makes the planet feel smaller and cozier. I feel closer to the people and animals just around the corner in Tibet or Zimbabwe, for example. Maybe some of that warm tropical music drifts our way when we're hunkered down on cold winter nights.

"The Finnish Americans have helped make this world more cozy," Bergland said in conclusion, adding "I hope they continue with the circular task of memory and project to help us all envision a cozier world in the next century."

Note: Subsequent articles will appear as it would be impossible to cover this excellent conference in one article.

Display your art IN CONNECTICUT

Our first ART EXHIBIT will be held on the weekend of August 22 and 23 at the Finnish Hall in Canterbury. The exhibit will be open from 10 a.m. to 4 p.m. each day. There will be no charge for admission and refreshments are available.

The professional and non-professional art work of Finns and Americans of Finnish descent will be displayed.

Included will be paintings, collages, sculpture, wood carvings, handwoven wall hangings and some jewelry, mostly from people in this area.

Come share this exhibit as part of our year-long celebration of the 75th anniversary of Finland's Independence.

Rose-Marie Abernathy
Finnish American
Heritage Society

IN MASSACHUSETTS

FITCHBURG, MA -- The Central Committee of Fitchburg's Finnish organizations invites Finnish American artists to exhibit their paintings and/or woodcarving and works of sculpture at the Creative Art Works Exhibit of Finnish American Artists on Sunday, afternoon, November 1, 1:00 to 5:00 p.m. at Saima Park.

A limit of two works per artist has been set in order to accommodate more artists. Entry fee is \$2.00 per piece at this non-juried show.

There are many talented Finnish Americans quietly producing beautiful works of art that remain hidden in the home. All are encouraged to take this opportunity to display their creative art: paintings, woodcarvings, sculptured works.

Co-chairing this exhibit are: Maija Mord, (508) 582-7717, of 444 Chase Road, Lunenburg MA 01462; and Ellen Rahnasto, (508) 343-9395, of High Rock Road, Fitchburg MA 01420. They may be contacted for additional information, or if interested in exhibiting.

Toini Laakso

Quality

continued from page 9

recognize their contribution to quality. The aim is to develop quality and productivity (eliminating the unnecessary and superfluous) with the least possible cost.

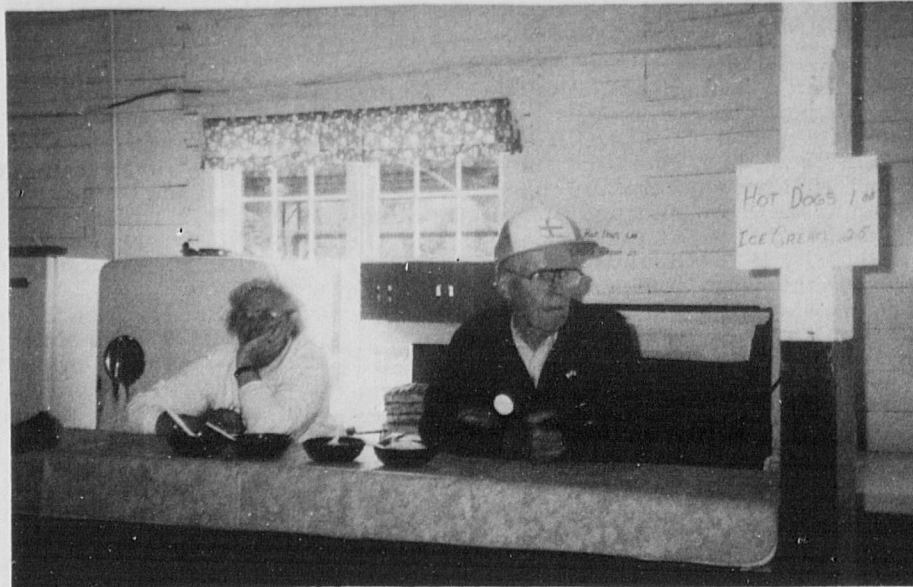
The organization conducts a conference, supplies material and education for total quality systems. For example, the 1985 published pocket size book "The Memory Jogger" which teaches daily improvements has been very popular. Lammi says that Finns under the name of "Muistinvirkistäjä" and are looking for a publisher.

Many American companies, universities and government establishments have benefited by GOAL/QPC's understanding of the subject.

Lammi, who has been on the Board of Directors since 1980, when he retired from a full time position, related that Dr. W. Edwards Deming's methods have become exemplary.

Deming, an American, is credited with getting Japan's industry back on its feet after WWII. Now American and

turn to QUALITY page 16

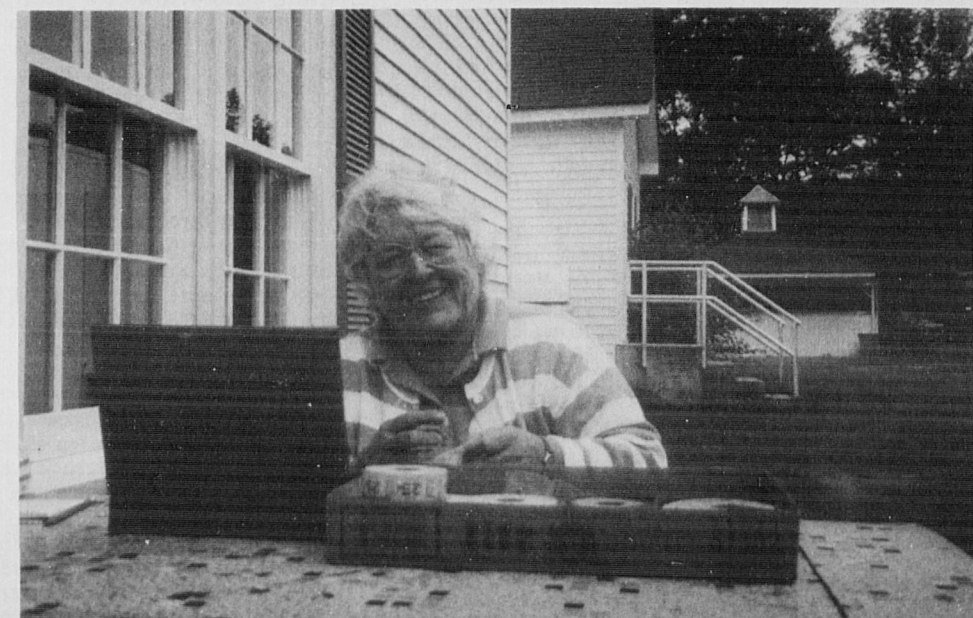
Lili Marble and Ardy Kamila in quiet anticipation before the crowds came.

Head coffee server Emily Meehan, on the right, with Lillian Jarvela, one of her helpers.

Sirkka Tastula, second from the left, checks over the food distribution strategy with Miriam Orava, Irja Alitalo, Aili Anderson and Rachel Leppänen.

Aini V. W. Howe organizing the tickets.

Kesäjuhla album 86th Summer Festival

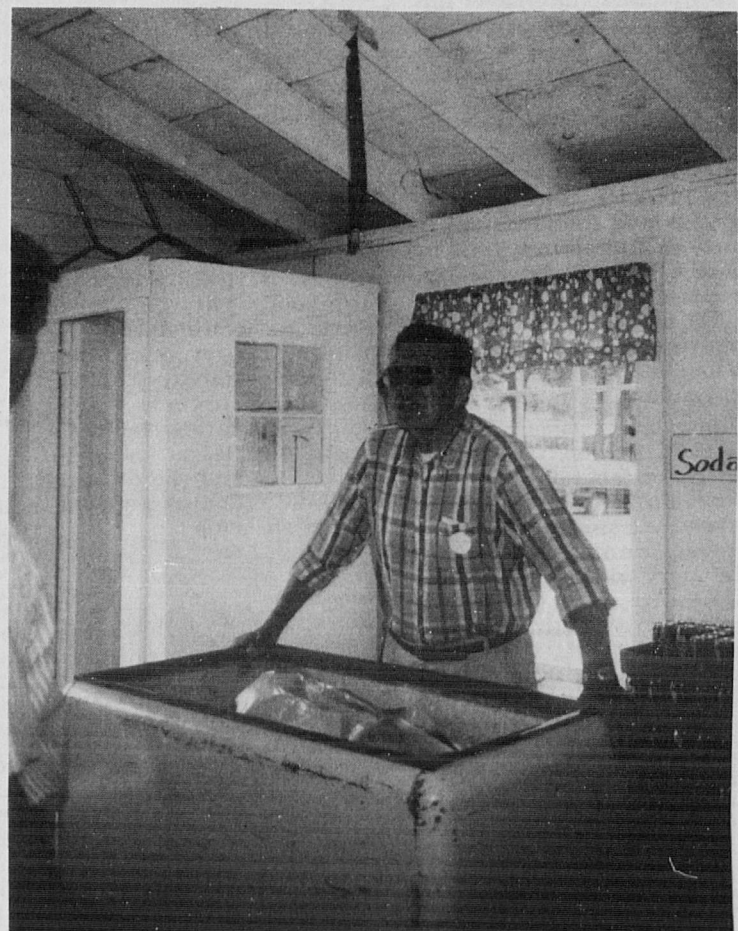
July 5, 1992
Saima Park
Fitchburg, MA

Festival treasurer Miriam Lehto, on the right, and her sister Hilka Phillips.

Juhlamerkki seller Lloyd Hannula asking Paula Parker what it the going price for the chicken barbecue.

"Coke or Sprite," asks Ray Aho.

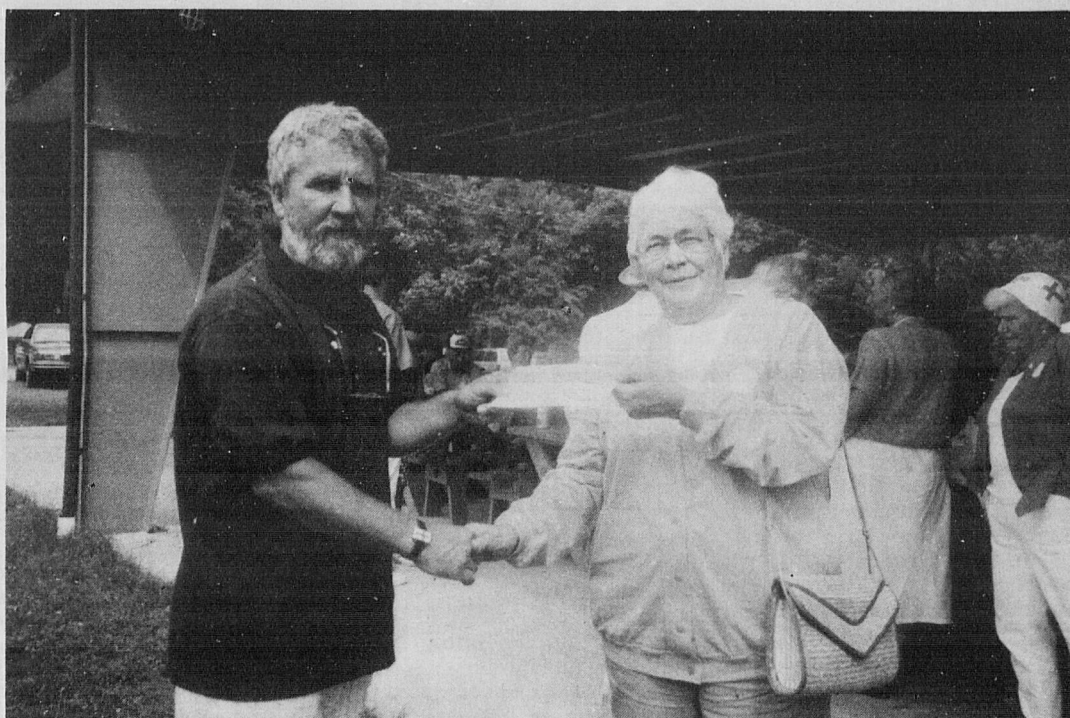
Karen Bernard, women's winner in the 14th Finnish Memorial Road Race.

Festival program showstoppers Mark (left) and Hannu Mäkipuro greet RAIVAAJA's former Editor-in-Chief Sävle Syrjälä, center.

Larry Sayers, men's winner in the Finnish Memorial Road Race.

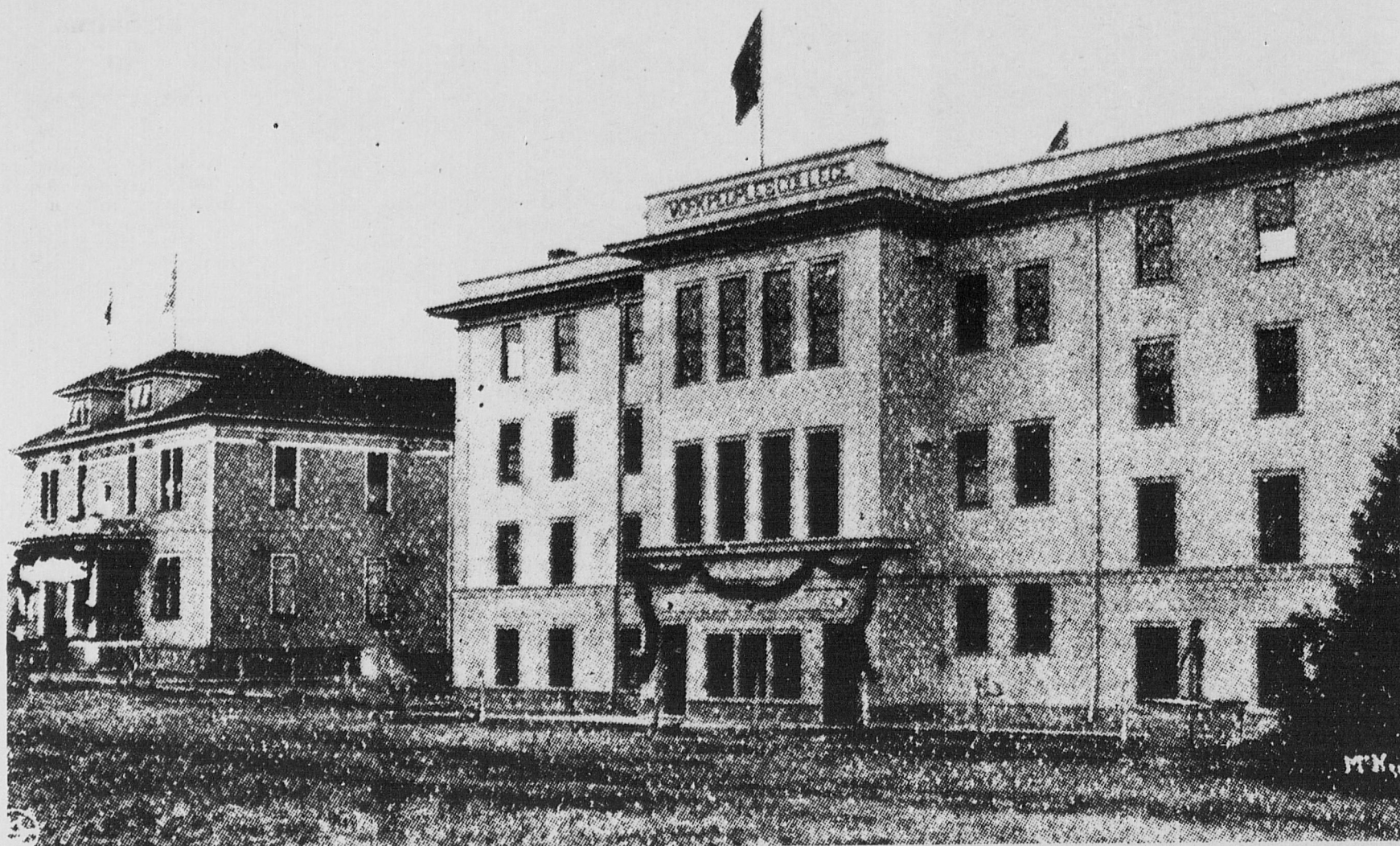
Raivaaja Publishing Company Secretary Barry Heiniluoma congratulates Vivian Kallio of Maynard, winner of two round-trip tickets to Finland courtesy of Finnair.

Boys' 40 meter run - really putting their hearts into it.

Festival Artist Gene Parker, on the right, discusses his work with Hilka Kluru.

Work People's College (Työväen Opisto), 1914

The Smithville section of West Duluth, Minnesota, was the home of the former Työväen Opisto, or Work People's College. The above photograph, from the 1915 edition of Finland's Työväen Kalenteri, shows the college's two buildings in Nov. 1914 at the time of the opening of the building on the right. Although this

building was destroyed by fire less than three years later, the building on the left survives to this day as an apartment house. It is one of the many Finnish American landmarks which can be found in the Duluth area.

HELSINKI - Hopes for a better life and a bigger slice of the pie induced the first generation of Finnish immigrants to leave their homeland for the United States and Canada.

Home-cooked Finnish meals nourished the hard working immigrants but also fuelled a longing for their faraway homeland. Even now those vaguely exotic foods serve to unite North American Finns of all ages and to strengthen ties to present-day Finland.

During 1992, the Jubilee year of Finnish independence, the Finnish Kalevala Women's association and the Finnish Literature Society Folklore Archives - "the largest collection of folklore in the world" - are gathering material on the culinary traditions

Ruisleipä, puuro, pulla ja mojakka —

Information wanted: our culinary traditions

of North American Finns. This information shall be then stored in the archives.

Collection subjects

You can help by responding to the following questions:

1. **On what occasions** (weddings, funerals, Sunday dinners, family reunions, celebrations at Finnish clubs, coffee parties) **is Finnish food served?**

2. **Do people still celebrate Christmas, Easter or any other annual holidays according to Finnish traditions?** Please describe the dining customs of these festive occasions.

3. **Do you remember the names of the foods?** If so,

tell us their Finnish/Swedish and English names.

4. **In your opinion which everyday foods are of Finnish origin?** Which are your favourite Finnish foods? Which are your least favorite? What were the contents of the lunchbox packed for work or school?

5. **Which of these do you consider to be Finnish foods:**

- breads (e. g. hapanleipä, limput, rieskat, näkkileipä, pitarakat and kukot).

- pastries (e. g. vehnäleivät or pullat, kakut, tortut and pikkuleivät).

- desserts (e. g. marjakkeitot and kiltsselit, other marjaroat, letut and pikkuleivät).

- dairy foods (e. g. pilmät, viltit and kotjuustot).

- meat and seafood (e. g. salted, pickled, smoked, cooked, grilled and slow cooked in the oven).

- vegetable foods (e. g. siltsalaatti orrosolli (herring salad), hapakaali (sauerkraut) and sienet (mushrooms))

- beverages (mehut, kaljat etc.).

6. **How does Finnish food differ from North American food?** - the way North American Finns and the "kieliset" think about food (e. g., showing respect for food, prayers before meals, food-related beliefs and proverbs); - experiences with unfamiliar foods, mistakes and prejudices.

7. **Do you or your friends ever use older Finnish ways**

of preparing food such as souring, slow-cooking in the oven, or grilling over an open fire (e. g. viltit and rahka, karjalanpaisti and grilling fish over an open fire)? Also include any almost forgotten ways of preparing foods of the previous generations.

8. **Which basic ingredients would you say are particularly Finnish?** - Which basic ingredients of foods do you order from Finland? - Which Finnish basic ingredients or their substitutes are available in North America?

9. **Please write down instructions for making Finnish foods including all the basic ingredients and steps of preparation.** (In this way we will collect recipes used by Finns in North America to make a "cook book" covering 100 years 1890-1990). Remember to note the source of your recipes (mother, aunt, grandmother, grandfather, great grandmother, etc.).

10. **What would you serve if you wanted to prepare a real Finnish meal for your guests?**

When answering the above questions, please follow these guidelines:

1. Please write in Finnish or English - preferably Finnish if possible (make the left hand margin approximately 4 cm. Write on only one side of the page).

2. Please provide personal data (name/former names,

date and place of birth, profession, address and phone number) at the beginning of your contribution. If you have interviewed others, include their personal data as well.

3. Please give a brief account (a few lines) of the most significant phase of your life (the names of your parents, or grandparents and where they lived in Finland, your childhood, schooling, family, work and hobbies, adapting to North American life, contacts with other North American Finns and Finland).

4. Then familiarize yourself with the collection subjects. You are encouraged to write about your own experiences with Finnish foods in North America. Feel free to interview other North American Finns.

Your answers to the above questions should be sent to:

**Kansanrunousarkisto
Hallituskatu 1
SF-00170 Helsinki
FINLAND**

You may order a Finnish version of this questionnaire from the same address.

The deadline for contributions is December 31, 1992.

To encourage participation, the top entries shall be awarded Kalevala jewelry - included among these is a piece designed especially for the Jubilee year. All participants have the chance to win Finnish books and records.

The results will be announced in April 1993. The chairperson of the judging committee is Pertti Virtaranta, member of the Academy of Finland.

They took my father

**A story of
Idealism and Betrayal
by**

Mayme Sevander

with
Laurie Hertz

In 1934, ten-year-old Mayme Corgan left America for the Soviet Union. The Corgans, along with thousands of other American Finns, were heading to Russia to follow a dream - the dream of building a workers' paradise. Three years later that dream of hope and idealism was bitterly shattered when two men burst into the Corgan home and took Mayme's father - just one of many shocking surprises that awaited the new immigrants.

\$12.95

Available from: **RAIVAAJA, P. O. BOX 600
FITCHBURG MA 01420**

Please add \$2.00 postage and handling
(Mass. residents add 65¢ state sales tax)

West Duluth, Minnesota, 1910

Photo courtesy of Jeffrey Witta

Tori '92 at Saima in September

FITCHBURG, MA — Save the date Sunday, September 20, 1992, for TORI '92, the annual Arts, Crafts and Gift Fair sponsored by the Finnish-American Club of Saima. The fair will be held on club grounds located on Scott Road, off Route 31.

Many dealers have already signed up!

Among them: Ilmi Johanna Gifts; St. Olaf Knitwear; Walter Aspinwall, stained glass; Tara Williams, profile face pins; Susan Marshall, silk florals; Herbert Brooks, wood items; Hjortis West, dolls; Tuulia Fuller, hand knit clothing and toys; Chester & Barbara Mitchell, wire gems & bonsai trees; J & D Creations, lady face pins, maze pins, etc.; Rose McGanty, sewn items; Joyce & David Horton, stenciled welcome signs and crocheted bed dolls; Gail Richards, silk; and Victor Nisi, shell craft.

Space is still available, contact Lloyd K. Hannula at (508) 874-0629.

Saima Park

continued from page 8

you will.

Look around a bit . . . there are many active groups all over the United States, of varying sizes, which, through cooperation and unity, have prospered.

In Washington state, the Scandinavian Society, which includes members of three or four ethnic groups, has done a magnificent job. Here and there you'll find Swedish groups, Norwegian and Danish groups, all doing well and all accommodating to the times, basically because of their unity and cohesiveness. As I stated, these are the magic words.

Just the other day I received a packet from one of our friends in Sonoma, California, depicting the formation and operation of the Finnish American Home Association. Some of you, I know, have seen this place, a wonderful and successful project. It was started 20 years ago and has become a most viable operation benefiting that community of Finnish Americans. And, I tell you, this can be done here, too!

Recently, there has been some movement in planning for the future. I am happy to say that, at this time, there are members of the Finnish-American Club now working on a plan to obtain approval from the Internal Revenue Service to be treated as a non-profit organization for tax purposes. Aside from providing administrative ease, such approval status will permit donors to the organization to claim gifts as deductions on their federal tax returns. This, of course, aids in the raising of funds.

And, of course, as has been envisioned by some, if we merge the various Finnish-American groups under one

umbrella, including the Finnish-American Club, the Cultural Center, the Raivaaja, Revontulet and the like, into one over-all group and under whatever name may be appropriate, with equal voices in the administration of the center, we can really do something.

My feeling is that we must do something now — to preserve whatever we have, to build our foundations and to put our effort into developing this area into a unified and cohesive organization. Of course we can do this! . . . provided we don't allow the jealousies and pessimisms of the past to control us; provided we aren't afraid to *unify our activities and to diversify participation in the operation of the Park*. We can create an atmosphere which can produce untold and unforeseen advantages not only to our Finnish-American community, but to the general community as a whole.

We can bring back stage plays and musicals, Finnish language classes, more athletic activities, various entertainment clubs, bingo nights, swimming and relaxing by a wonderful new and clean swimming pool, and many other activities accommodating various age groups. All this while we continue to maintain our basic organizations, a newspaper, a cultural center and, why not, an elderly housing project and whatever we want.

There must be a concerted resolve, now, to look into the future and do what is necessary to preserve our foundations and to construct our future upon them. We should all consider the consequences if we fail to do so. It is up to all of us to imbue ourselves with those magic words, unity and cohesiveness.

BUS TRIP TO NEW YORK CITY SCHEDULED: A FINNISH CULTURAL EXPERIENCE

Saturday, October 10, is the day to visit New York to see the paintings and drawings of one of Finland's major artists, Helene Schjerfbeck (1862-1946), at the National Academy of Design, and tentatively, the works of prominent Finnish designer Kaj Franck at the Museum of Modern Art.

Paintings and drawings of Schjerfbeck, who has been rediscovered in recent years, are currently on exhibit at the Phillips Collection in Washington, D.C., and earlier at the Ateneum in Helsinki.

Franck is noted primarily for his designs in glassware, Arabia china and dishes. The New York exhibit was planned prior to his death two years ago.

Trip Details:

Date - Saturday, Oct. 10.
Departure - 6:30 a.m.

Cost - \$32 per person (includes bus transportation and museum fees only.)

Deadline - September 30.
Reservations:

Send check, payable to Finnish Cultural Center to Marita Cauthen, Finnish

Finnish Cultural Center at Fitchburg State College

Cultural Center, P.O. Box 455, Fitchburg 01420.

Contact Marita Cauthen at Raivaaja, 343-3822, for additional information. Specific details regarding departure, etc. will be given at a later date.

Fall Flea Market and Bake Sale:

Co-chairing this fund raiser are Aili Walsh (874-5779) and Rauni Cote (342-5898). Donations of miscellaneous items and baked goods are urgently needed and will be appreciated. Date - **Sunday, September 27** (rain date Oct. 4). Time - **9:00 a.m. - 1:00 p.m.** Place - **parking lot rear of Workers Credit Union, 815 Main Street, Fitchburg.**

MIRIAM LEHTO HONORED BY GOVERNMENT OF FINLAND

Mothers' Day was a very special day for charter member Miriam Lehto who, a few days earlier, had been notified by Consul Edwin E. Kaarela that she would be recognized by the Finnish government on the afternoon of May 10. Consul General Garth Castren of Finland's New York Consul General's Office pinned her with the distinguished **Suomen Leljona** (Finland's Lion) medal and presented her with a certificate which expressed the

government's appreciation for her outstanding promotion of the Finnish stage, as an actress, director and presenter of numerous programs.

1992-93 OFFICERS and COMMITTEE CHAIRS

Dr. Vincent J. Mara, hon. pres.; James J. Hammond, hon. trustee; Edwin E. Kaarela, hon. trustee; Toini Laakso, president and Public Relations chair; Eva Hirvi, vice president; Betsy Hannula, recording sec. and grants; Arvo Peltonen, treasurer; June Flinkstrom, corresp. sec.; Jonathan Ratila, curator and Library Comm. chair; Irma Laine, membership sec.; Marita Cauthen, Nom. Comm. chair and Program co-chair; Barry Heiniluoma, Prog. co-ch.; Martha Patari, Memorial Fund; Aili Walsh and Rauni Cote, Hospitality and Ways and Means; Robert Foley, trustee.

Membership - 82 new members have been added to the roster since the first of the year. **WELCOME!** Total membership is now 366. New members are welcomed at any time.

Spring Bake Sale: Netted \$301.48. The support of members, friends and Workers' Credit Union is deeply appreciated. In charge with

turn to CULTURAL CENTER page 16

A special offer for new subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, *Raivaaja* will keep in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe now!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on September 30, 1992.

FACS presents awards

FITCHBURG, MA - Finnish-American Club of Saima celebrated its 46th anniversary June 14 with a dinner at Saima Park. "Sauna Buckets" were awarded to Aili Anderson (Fitchburg), Irene Kamila (Westminster), John Perko (Lunenburg) and Nils Granfors (Worcester) for their work for the past year. Ruth Holm and Voitto Jarvi (both of Fitchburg) were awarded special awards as both are on the board of directors of Saima and are not eligible for the "Sauna Buckets." Christine Anderson of Duxbury gave a concert of Finnish folk tunes on the violin. Pictured below are the award recipients with the tributes written for them by FACS Secretary Tarmo A. Hannula.

Voitto Jarvi

If you want to see Voitto, you will find him at Saima Park. If he is not doing a job, painting or repairing, he is looking what to do next.

Many of our members have carried the name "Mr. Saima Park," but I guess of late this name belongs to Voitto (Voitto in Finnish means victory, and the way Voitto describes a job he has just finished is as if he won a victory).

Voitto is also a member of the board of FACS, and therefore not eligible for the Sauna Bucket award.

Voitto takes his job on the park committee very seriously. He makes regular reports to the board and to the membership meetings. Voitto, with his wife Irene, are the sunshine committee for the club. Bot jobs are demanding of time and energy.

Voitto, what can we say but "well done." We present this award in recognition of your dedication to FACS. A big "Thank You" from all of us goes with it.

Irene Kamila
In spite of her many com-

mitments to other organizations, Irene finds time for the Finnish American Club of Saima.

Our monthly meetings would be without committees to work in the kitchen, our meetings would lack the entertainment that Irene organizes each month.

When you come to the Summer Festival, take a second look at the hotdog stand. There you will see Irene too busy to talk with you.

She volunteers to chair the annual Spring Fair.

I was surprised to see her there early, cleaning the kitchen on the morning of the work party.

It seems that when no one comes forward to chair an affair, Irene will come forward. We present this award, the Sauna Bucket, as a way of saying "Thank You" from all of us.

Aili Anderson

Aili Anderson is known by all of us. She is one of the mainstays of the Finnish American Club of Saima.

You will find her manning the book table at the "Tori" and the fairs. She is the one we who work on the dances think of as the one in charge of the roster.

Yes, you will find her at the Saturday night dances when it is her turn. You will find her volunteering for a job at the Summer Festivals. I am sure she would do more if her health would allow it!

Aili, for your dedication to Saima for the past year, and for all the past years, we are honored to present this Sauna Bucket as a way of saying "Thank You" from all of us.

Ruth Holm

When you think of secretarial work, the name of Ruth Holm comes to mind.

She has been secretary of many organizations. To the members of the Finnish American Club of Saima she is best known as the membership secretary, which is quite an imposing job when you have 640 members. There are notices for dues payments to send, membership cards to make out and send, keeping a membership roster which is forever changing. She is now also a member of the club's board of directors.

To find a more dedicated worker would be an impossible task. Ruth, as you are now a board member, we cannot give you the "Finnish Oscar." We do present you with this award as a "Thank you" from all of us for your dedicated work.

Cultural Center

continued from page 15

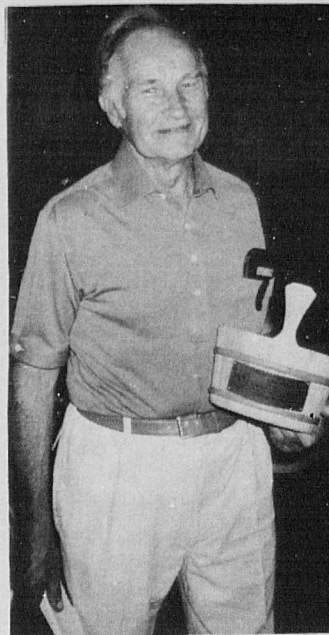
Aili Walsh were Rauni Cote and Ruth Holm.

Condolences: We are saddened by the death of Dr. Ensio Aalto, retired psychologist and active participant in Finnish affairs. He will be sorely missed but his work lives on. Sympathy is expressed to his wife, Barbara, and family.

Our sincere sympathy also to Helen Maki and family on the recent loss of husband and father Henry Maki.

Congratulations to Signe Sipila! - Signe Anttila Sipila was awarded the Distinguished Alumnus Award by Fitchburg State College at recent commencement exercises and was commended for being a founding member of the Cultural Center and its first president. She served on the FSC Junior High faculty for many years.

Finnish Performers: The Rippusilta Choir and Jyränkölä folk dancers were warmly received at their performance on June 13. Aili Walsh again put out an excellent

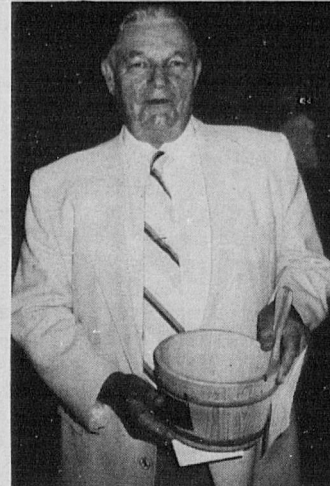

John Perko

John Perko can rightfully be called Saima's millwright. John is always ready to repair what needs fixing.

John is the one that keeps the doors so they open and close. He makes sure the windows work as they should. With all the structures at Saima Park, we are indeed fortunate to have a person who can and does fix most anything.

Many thanks, John, for all you have done at Saima Park for many years. Please accept this Sauna Bucket award which is our way of saying "Thank You" from all of us.

Nils Granfors

Very seldom does a club receive a new member so eager to pitch right in and work for the club.

Such a person is Nils Granfors. His contribution of time and energy putting on affairs is known by most club members. His contribution of time and energy painting the buildings at Saima Park should be made known to all club members.

Nils' contribution of ideas at the board of directors' meetings and club meetings has made him well known among club members. He does not shirk his duty.

We are proud to present this Sauna Bucket, and with it a big "Thank You" from all of us.

coffee table at the reception following which was sponsored by the Cultural Center. The Revontulet did a fine job with arrangements.

KAINO RAJALA is currently a resident of the Eastwood Pines Nursing Home, Gard-

ner, MA 01440. We wish her well.

FINNISH MEMORIAL LIBRARY SUMMER HOURS:

By appointment only. Contact Curator Jonathan Ratila at Raivaaaja, 343-3822.

Toini Laakso

Quality

continued from page 11

European firms are trying to fit these same methods into their activities.

Anttila of Telecom Finland said that he was extremely satisfied with their trip. He said that they had received a lot of good information from every visit and good relationships with others in his profession.

"International Quality Standard ISO 9000 has become their interest" he explained.

"Its application has produced discussion and it has emerged in many discussions. USA at this time seems to be very interested in Europe. But, it is still far enough away that information is not always available. There are so many things happening in Europe. To many Americans it is a

great invitation, to others it brings fear" he added.

Anttila is also a member in the international EOQ General Assembly representing Finland. Previously he has been the chairman of Finland's quality society.

The Telecom Finland representatives announced that next summer there will be a EOQ '93 World Quality Congress in Finland which they regard as a very important event.

Besides Lammi and Nakui, GOAL/QPC was represented by Stan Marsh, Education Director, and Brian Hettrick during the Telecom Finland visit.

The above translation of the article "Laadunkehitys avainasana" (RAIVAAJA, June 17) was done by Raymond Lammi with help by his wife Helli.

\$10,223.45
 & 400 FMK
 & \$5.00 CAN

has been donated as of press time to the RAIVAAJA Computer Fund (see the Tietokonerahasto on page 2).

The Board of Directors of Raivaaja Publishing Company wishes to thank sincerely all who have donated so generously thus far.

But you must keep the momentum going! Updating and modernizing Raivaaja's production equipment requires a capital investment approaching \$20,000. So, please, keep your donations - however large or small - coming.

As RAIVAAJA's first editor Taavi Tainio wrote over 87 years ago: "... the backwoods pioneer, the clearer of fields, does not count his troubles. The work must be done. It will be done."

Remember, this newspaper is owned by the Finnish American community. It is your paper!

So, let us not count our troubles; let us continue your work. Send in a contribution today! *Kittos!*
 RAIVAAJA, P. O. Box 600
 Fitchburg MA 01420-0600.

Turkey Dinner

Kaleva Camp
 Fort Pond, Lancaster, MA

Sunday, Aug. 2, 1992
 12 noon - 1:30 p.m.
Kaikki tervetulleita!

Kalevan Ritariit

Dances at Sovittaja Park

Demond Pond
 Rutland, MA

Saturday
July 25, 1992
 8 - 12 pm

Music by
Elliot Lockwood

Saturday
August 8, 1992
 8 - 12 pm

Music by
Nils Lundin

Finnish American Club of Rutland
 Sovittaja (1890-1992)
 Our 102nd year

Apartment for rent

133 Mechanic St., Fitchburg, MA near upper common. 4 room, 1 bedroom, spacious and nice. \$375/month. Please call Alice Heikkila at 345-1011 or 582-4911.

West Boylston Travel

Route 12
 West Boylston, MA
 We'll find the lowest fares anywhere
 Nancy Sivula Jakobowicz
 MA 1-800-300-6727
 508-835-6727

New art book at Raivaaja bookstore

Just in at the Raivaaja Bookstore is a new book entitled *Helene Schjerfbeck*, published this year by the Finnish National Gallery Ateneum.

It is quite a fabulous book, containing over 500 of the Finnish artist's works, many in full color. This is the catalog produced to accompany the exhibition *Helene Schjerfbeck: Finland's Modernist Rediscovered* which is currently at The Phillips Collection in Washington, D. C.

This soft cover book, 333 pages, is \$39.95 and can be ordered from Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. Please add \$2.00 for postage & handling. (Mass. residents add \$2.00 sales tax.)

RAIVAAJA vacation

Raivaaja Publishing Company will be observing its annual summer vacation the last week of July and first week of August.

Therefore, there will be no RAIVAAJA published on Wednesday, July 29, and Wednesday, August 5.

However, the business office and book store will be open from 9 a.m. to 4 p.m. on Wednesdays and Thursdays during the vacation period.

The next issue of RAIVAAJA will be printed and mailed on Wednesday, August 12, 1992. The advertising and editorial deadline for that issue is Friday, August 7, 1992.

Hope all our readers are having a good summer!

Raivaaja editorial and business offices

Finnish cassettes \$12.50 each
TWO for \$20.00!!
 plus \$2.00 postage per order

Dance Music from Finland
 Finnish Sing-a-long
 Volumes 1, 2, or 3
 Country Dances from Finland
 Dance Time in Finland
 Viola Turpeinen Songs & Dances of Finland Volumes 1,2,3
 4, or 5

THE GIFT CHALET

Route 20 Auburn, MA 01501
 Tel: 508 755-3028

Summer Evening Dance

Kesäillan tanssit

at
Aura Hall
 Voluntown, Connecticut

Saturday, August 1, 1992
 8:30 p.m.

Music by
Ed Hendela

Admission \$5.00 Refreshments available

Finnish American Heritage Society's Annual

Chicken Barbecue

at the
Finnish Hall

Route 169
 Canterbury, CT

Saturday, August 8, 1992
 4 - 6 p.m.

Adults \$6.50 Children under 12 \$3.00

S.K. CONSTRUCTION

CUSTOM HOMES
 ADDITIONS
 GENERAL CARPENTRY
 ROOFING - SIDING
 ALL-AROUND HOUSE REPAIR

SEPPO KULMALA
 471 MECHANIC ST.
 FITCHBURG
 MA. 01420

(508) 342-2741

Kalenteri

CALIFORNIA

Aug. 11 - United Kaleva Brothers & Sisters No. 21 membership meeting, 7:30 pm, cafeteria, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.

CONNECTICUT

Aug. 1 - Summer Evening Dance, 8:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Ed Hendela.

Aug. 6 - Finnish American Heritage Society membership meeting, 7:30 pm, Finnish Hall, Canterbury.

Aug. 8 - Chicken Barbecue, 4-6 pm, Finnish Hall, Rt. 169, Canterbury. Sponsored by Finnish American Heritage Society.

Aug. 22-23 - Art Exhibit, 10 am-4 pm, Finnish Hall, Canterbury. No admission charge; refreshments. Sponsored by Finnish American Heritage Society.

MASSACHUSETTS

April 5-Aug. 19 - *Strength in Diversity: Worcester's Finnish Community*, an exhibit at Worcester Historical Museum, 30 Elm St, Worcester. Hour: Tuesday-Sat, 10-4; Sun 1-4. Tel. 508-753-8278.

July 22 - Coffee & Dance Social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster. Sponsored by Fitchburg Kaleva.

July 25 - Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Demond Pond, Rutland. Music by Elliot Lockwood. Sponsored by FACR.

July 29 - Coffee & Dance Social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster.

Aug. 1 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by FACS.

Aug. 2 - Turkey Dinner, 12 noon-1:30 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster. All welcome. Sponsored by *Panun Maja* #21 Knights of Kaleva.

Aug. 5 - Coffee & Dance Social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster.

Aug. 8 - Cookout, 5:00 pm, Uljas Koitto Temperance Society Camp, 83 Suomi Rd (off Rt. 36), Pembroke. Sauna open 3-9:30 pm. Sponsored by UKTS.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by V. Honkala. Sponsored by FACS.

- Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Rutland. Music by Nils Lundin. Sponsored by FACR.

Aug. 12 - Coffee & Dance Social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster.

Aug. 15 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by FACS.

- Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Rutland. Music by Bert Stromholm & Art Autio. Sponsored by FACR.

Aug. 16 - Dinner, 12 noon, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Sponsored by UKTS.

Aug. 19 - Coffee & Dance Social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster.

Aug. 22 - Fair, 1-4 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Supper, 5 pm; Sauna, 3-9:30. Sponsored by UKTS.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by FACS.

MICHIGAN

Aug. 29 - Crayfish Dinner, Finnish Center, 35200 W Eight Mile Rd, Farmington Hills. For more information call Shirley at 478-6939.

MINNESOTA

July 23-26 - 'Come Home to Minnesota,' FinnFest USA '92, Duluth. For more information: FinnFest USA '92, P. O. Box 762, Duluth MN 55801.

July 23 - FinnFest USA Inc annual meeting, 1 pm, Room C120, University of Minnesota-Duluth, Duluth.

- Finnish American Translators' Association (FATA) annual meeting, 2:00 pm, Sommers, St. Scholastica College, Duluth.

- United Fund For Finnish American Archives annual meeting, 2:30 pm, C120, University of Minnesota, Duluth.

WASHINGTON

Aug. 1 - Finnish-American Folk Festival, 10 am-midnite, Naselle High School, Naselle. Music, folk art, Finnish foods, genealogy, history, dance, drama, photography.

Events subject to change without notice

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
 VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
 or within 10 Days
 with established credit
 MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Sotilasarvot ovat lähes poikkeuksetta lainasanoja suomen kielessä

Marsalkka on hevosrenki ja kersantti palvelija

Armeija on kansallinen symboli. Suomen puolustusvoimat yhdistetään helposti sinivalkoiseen lippuun ja itsenäisyyteen. Armeijat ovat kuitenkin kaikkialla laitoksina hyvin samanlaisia. Jopa sotilasarvot ovat sanoina lähes samoja ympäri maailman.

Suomen armeijan sotilasarvot ovat järjestään lainasanoja. Kotoperäisiä ovat oikeastaan vain sotamies ja sotilasmestari. Sotamiehestä kir-

joitti jo Mikael Agricola 1500-luvulla. Sotilasmestari otettiin käyttöön 1950-luvun alussa. Tosin lentomestari puhuttiin jo vuoden 1936 sisäpalvelusohjesäännössä.

- Tässä maailmassa ei ole kovin paljon supisuomalaisia. Kaikki kulttuuri on enemmän tai vähemmän lainaa, sanoo Helsingin yliopiston suomen kielen laitoksen amanuenssi **Erkki Lyytikäinen**, joka on tutkinut sotilasarvojen sanalista alkuperää.

- Kulttuurisanojen, kuten

sotilastermien, jäljet ovat helposti löydettävissä, sillä ne ovat niin nuoria sanoja.

Kielitieteilijälle pari sataa vuotta vanhat sanat ovat nuoria. Vanhat, omaperäiset sanat, joilla on vastineet sukulaiskielissäkin, ovat tuhansia vuosia vanhoja.

- Sotilasarvojen historia on kirjoista luettavissa. Yleensä suomen kielen ja sanojen kehitystä on tutkittava puhutun kielen - murteiden ja sukulaiskielten avulla, toteaa Lyytikäinen.

Ruotsista suomeen

Suurin osa Suomen armeijan sotilasarvoista on lainattu ruotsin kielestä. Ruotsin sotalaat käännettiin suomeksi ja ruotuväkilaitos organisottiin viimeistään 1700-luvun alussa.

- Luulisi, että venäjistä olisi otettu sanoja, mutta näin ei ole. Luonnollinen selitys tietysti on se, että Venäjän valan aikana ei ollut vakinaista

armeijaa, arvioi Lyytikäinen.

Marsalkka on Lyytikäisen mukaan alunperin tarkoittanut hevosrenkiä. Marsalkka tulee suomen kieleen ruotsin kautta saksan *Marschalk*-sanasta. Se muodostuu varhaisyläsaksan sanoista *marah* ja *schalh*, jotka yhdessä tarkoittavat hevosrenkiä.

- Maalaistalon renki ei ole kovin huomattava virkamies, mutta hallitsijan renki on. Kun kuninkaan tallirengin tehtävä vakiintui, siihen nimettiin yhä merkittävämpiä henkilöitä. Lopulta sillä ei ollut enää mitään tekemistä hevosten kanssa. Virkanimike vain jäi.

Kenraali on yleispäälikkö. Kenraalin Lyytikäinen palauttaa ruotsin *generalin* ja saksan *Generalin* kautta ranskan *généralin*, jonka täydellinen muoto on *capitaine général*.

-Määritteestä tulee joskus pääasana. Suomen yskä on aikaisemmin todennäköisesti tarkoittanut rintaa ja rintauti on ollut yskätauti. Yskän on myöhemmin korvanut rinta ja - taudinimenä yskätauti on sitten lyhentynyt yskäksi. Näin on käynyt kenraalillekin.

Eversti on ylin. Eversti on väännös ruotsin *överstestä*, joka on käännös saksan *Oberstista*. *Oberst* on sananmukaisesti ylin - siis ylin esipseeri.

Majuri tulee latinan sanasta *maior*, suurempi. Majurihan on suurempi kuin kapteeni. Ruotsin majuri on *major*, saksan *Major* ja englannin *major*.

Yleismies Jantunen ja pomo

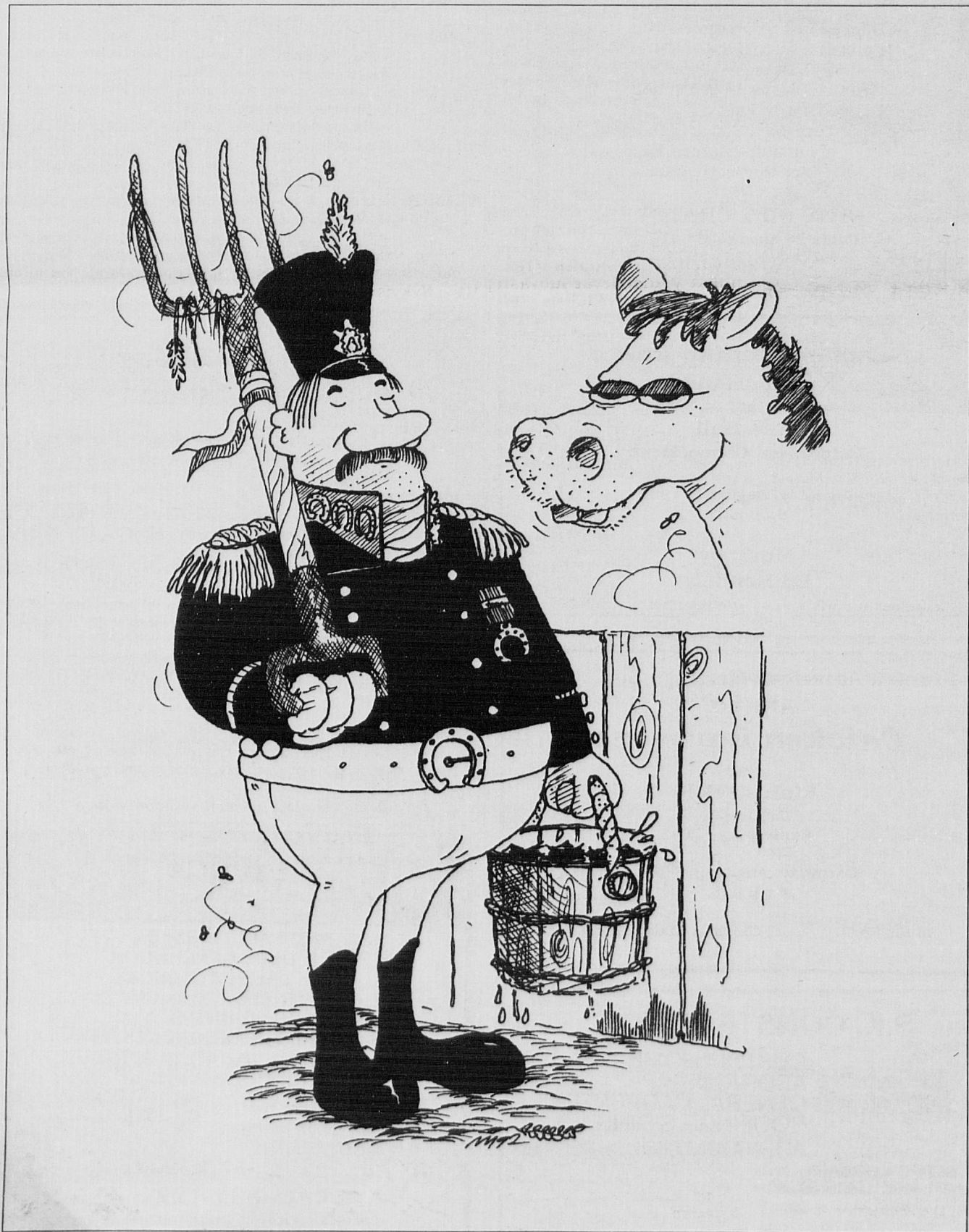
Kapteeni on päämies, oikeastaan sadanpäämies. Sen alku muoto on latinan *caput*, joka tarkoittaa päätä. *Caput* on vääntynyt vanhassa ranskassa muotoon *capitaneum*, ylin sotapäällikkö. Italiassa vastaava sana on *capitano*, nykyranskassa *capitaine*, saksassa *Kapitän* ja ruotsissa *kapten*.

Luutnantti on sijainen. Luutnantti on ruotsiksi *löjtnant*, ranskaksi *lieutenant* ja saksaksi *Leutnant*. Lyytikäinen johtaa ranskan *lieutenantin* sanoista *lieu*, paikka ja *tenant* eli pitävä. Luutnantti on siis "paikkaa pitävä", kapteenin sijainen.

Vänrikki, ruotsissa *fänrik*, on lipunkantaja. Lähtökohdasta on Lyytikäisen mukaan myöhäisyläsaksan sana *fano*, lippu ja *faneri*, lipunkantaja.

-Nimitykset heijastavat syntymäaikansa todellisuutta. Joukkueen kokaisen porukan johtaja on ilmeisesti ihan

jatkuu seuraavalla sivulla

Isännän ja rengin valta-asetelmat elävät myös nykyajan kaskuissa

Ei ole olemassa pomoa, jonka kustannuksella ei pilailla ja josta ei kerrota kaskuja. Nykyajan pomokaskuissa kertaantuvat entiset isäntä- ja renki-asetelmat. Ne viestittävät myös alistussuhteista ja fallisesta ylivoimasta.

Filosofian lisenziatti Seppo Knuutila, 43, on väitöskirjassaan tutkinut mm. kaskuissa esiintyvää arkista vallankäyttöä. Vitsien muodossa voi Knuutilan mukaan sanoa myös toiselle päin silmiä mitä tahansa ja toisen suuttuessa väittää, että hän ei ymmärrä huumoria.

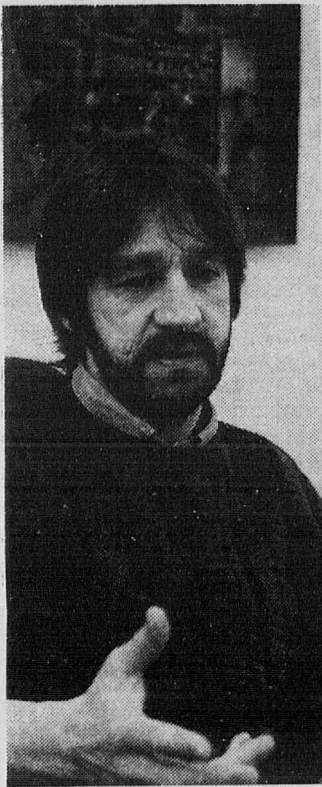
Kyllä kansa tietää, että maa ei pyöri

Kansanomainen maailman kuva koostuu Knuutilan mukaan todellisuutta koskevista käsityksistä, joiden pätevyyttä arvioidaan muun ohella huumorin ja koomisin keinoin. Koska humoristinen mielikuvitus ei tunne rajoja, se tuottaa mahdollisen ja mahdollittoman rajaa tutkivaa komiikkaa. Kansanhuumori opettaa ja varoittaa, ettei ole aatetta, auktoriteettia tai pyhää, jolle ei olisi naurettu, jota ei olisi katsottu viistosti ja jonka vallasta ei olisi elämyksellisesti irtauduttu.

Samassa kulttuurissa ja yksilössäkin maailmankuvat voivat risteillä toisiinsa sopimattomina käsitteinä. Kun kansanmies väittää, että maa ei voi pyöriä, koska silloin koko talo heittäisi keikkaa, hän on Knuutilan mukaan yhtä oikeassa kuin tiedemies, joka perustaa päinvastaisen tietonsa tieteelliseen tutki-

mukseen.

Väitöskirjan kannessa on Eero Nelimarkan maalaus, jossa maalaismies on tarpeiltaan aidan kupeessa. Taskusta roikkuu pullo, ja vaimo odottelee toimituksen päättymistä huiviinsa kääriytyneenä. Knuutila halusi välttämättä kuvan väitöksensä kanteen mm. siksi, että on itsekin kotoisin taulun syntysijoilta Pohjanmaalta, Jalasjärveltä.

Seppo Knuutilan mukaan kansanhuumori opettaa, ettei ole aatetta, auktoriteettia tai pyhää, jolle ei olisi naurettu.

Erottikan erheistä ittoaa moni nauru

Kaskuissa esiintyvää eroitikkaa Knuutila on tutkinut ns. luokkakerroksen nimellä ja järjestellyt siihen kuuluvia kaskutyyppisiä aihepiireittäin. Vaimo saa esimerkiksi renkiä tietää, että hänen miehensä on tapaaminen toisen naisen kanssa. Tai isäntä luulee rakastelevansa aittassa kerjuuakan kanssa, mutta kohde onkin oma vaimo. Aihe on tuttu esimerkiksi Figaron häistä, joissa kreivi Almaviva syleilee rouvaansa luullen tätä kamarineitsyksi.

Väitöskirjan keskeistä teemaa isäntä- ja renkisuhdetta tarkastelevat kaskut liittyvät myös ruokaan, isäntävaen sairauteen, palkollisten sosiaalisiin protesteihin, pilailusuhteisiin sekä suomalaisten ja mustalaisten ja toisaalta suomalaisten ja laukuryssien välisiin suhteisiin. Siinä laukuryssällä on viettelijän rooli.

Pilailukaskuissa usein nauretaan toisten epäonnistumiselle ja halutaan nolata toiset täydellisesti. Pilailun tekniikat yhdistelevät luovasti perinteitä ja oivalluksia. Pilailun kohde voidaan esittää myös myötätuntoa herättävänä uhrina.

"Ehkä koulutus ja sivistys ovat saamassa aikaan eettisiä muutoksia niin ettei epäonnelle enää naureta naama väärällä", Knuutila sanoo.

Rauni Vätnämö (HS)

MARSALKKA... jatkoa edelliseltä sivulta

Heltingin yliopiston amanuenssi Erkki Lyytikäinen on tutkinut sotilasarvojen sanallista alkuperää.

konkreettisesti kantanut joissain tilanteissa joukon merkkiä, lippua.

Vääpeli on yleismies, joka paikan luuta. Vääpeli tulee saksan sanasta *Webel* ja *Feltwebel*, joka ruotsissa on *väbel*. Kantaverbinä on saksan *weiben* eli liikkua sinne tänne. Komppanian vääpeliin vastaa kaikista käytännön asioista.

Kersantti on lähtöisin latinasta. Se tulee verbistä *service*, palveli. Ranskan *Sergent* tarkoittaa paitsi aliupseeria myös upseerin palvelijaa. Samaa sanaa käytetään yleisemminkin monenlaisissa palvelija-merkityksissä.

Se on hyvin ymmärrettävissä. Vielä tsaarin armeijassa oli sotilaspalvelijota.

Jos kersantti on sananmukaisesti palvelija, niin korpaa on pomot. Korpaa vastaa ruotsin *korpral*. Se taas voidaan palauttaa italian joukon *caporaleen*, joka on pienen joukon päällikkö, *Caporale* johtuu latinan sanasta *caput*, samasta sanasta kuin kapteeni.

Ruotuväki

Suomalaisten terveydentilan tulevaisuus synkkä

Tuore terveysbarometri ennustaa synkkää tulevaisuutta suomalaisille ja suomalaiselle terveyshuolalle.

Sen mukaan mielenterveys- ja päihdeongelmat lisääntyvät ja kansalaisten eriarvoisuus terveytensä suhteen lisääntyy.

Terveyskasvatuksen keskuksen tekemän selvityksen mukaan terveydenhuollon voi mavoroja supistetaan joka toisessa kunnassa ja muissa kunnissa noudatetaan nollalinjaa. Henkilöstön määrää on jo supistettu 38 prosentissa kunnista.

Maksulliset palvelut heikentävät osaltaan väestön terveydentilaa ja samalla välinpitämättömyys terveysasioita kohtaan kasvaa, sanoo toiminnanjohtaja Matti Rajala Terveyskasvatuksen keskukselta.

Hän ennustaa, että ennaltaehkäisevien toimien puuttuminen ja kansalaisten terveyden edistämisen heikentäminen maksavat kansantaloudelle kymmeniä miljardeja markkoja.

Väestöä vaivaa terveysapatia

Terveyshuollon mukaan väestöä vaivaa jo terveysapatia. Nykyisessä tilanteessa

ihmisiä on vaikea kannustaa huolehtimaan omasta terveydestään. Terveiden yhteydet sosiaalisiin ongelmiin kuten työttömyyteen nousivat tutkimuksessa myös esille.

Nykytilannetta pidettiin synkkänä, mutta tulevaisuus on barometrin mukaan vielä pimeämpi. Ympäristökysymykset nousivat erityisesti esiin tulevaisuuden terveysuhkina. Sekä fyysisinä että psyykkisinä terveysriskeinä pidettiin huonokuntoisia ydinvoimaloita ja elinympäristön saastumista.

Ehkäisevällä työllä todellisia säästöjä

Asiantuntija-arvioiden mukaan ennalta ehkäisevällä terveydenhuollolla voitaisiin ehkäistä 2,500 ihmisen ennenaikainen kuolema vuoteen 1996 mennessä. Kansantalouden kustannukset vähenisivät näin 7 miljardilla markalla.

Värät elintavat aiheuttavat yli 20,000 ihmisen ennenaikaisen kuoleman. Elintapoihin liittyvät ongelmat aiheuttavat terveydenhuololle vähennettävissä olevia kustannuksia arviolta 8-9 miljardia markkaa. Kansantaloudelle tämä merkitsee kymmenien miljardien markkojen kustannuksia.

Hillary Clinton "saunassa"

The Boston Globe kertoi demokraattien presidenttiehdokka Bill Clintonin puolison Hillary Clintonin joutuneen viimeviikkoisen demokraattien vaalikokouksen aikana puhumaan huoneentäyteläiselle kuulijajoukolle hotellin ilmastointilaitteiston reistaillessa. Seurauksena huoneen lämpötila nousi kolminumeroiseen lukemaan ja hiki virtasi vapaasti. Clinton kommentoi: "Tämä on ensimmäinen kerta, kun minulla on tilaisuus puhua yleisessä saunassa."

Aivotutkijat saivat rahaa Tanskasta

Kuopion yliopiston aivotutkijat ovat saaneet yhden miljoonan markan apurahan Tanskasta. Yliopisto ja lääketehdas Novo Nordisk ovat solmineet kahden vuoden tutkimussopimuksen, joka koskee vaikean epilepsian hoitoa ja ns. inhibitorisen järjestelmän vahvistamista.

Parhainta onnea Sinulle

Kaarle Hjalmar Lehtinen

100-vuotispäivänäsi

27. heinäkuuta, 1992

Newport, New Hampshire

Raivaajan johtokunta

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit lauantaina, elok.25. p:nä klo 8-12 yöllä Sovittajan Puistossa Rutlandissa. Elliot Lockwood takaa tahdin. Järjestäjä FACR. Kaikki tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, elok. 1. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites huolehtii musiikista. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Kalkkunapäivällinen sunnuntaina, elok. 2. p:nä klo 12-1:30 ip. Kalevan Huvilla, Fort Pond, Lancaster. Järjestäjä Fitchburgin Kalevan Ritit. Kaikki tervetulleita!

Tanssit lauantaina, elok. 8. p:nä klo 8-12 yöllä Saiman Puistossa Veikko Honkalan taatessa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Tanssit Sovittajan Puistossa Rutlandissa lauantaina, elok. 8. p:nä klo 8-12 yöllä. Nils Lundin soittaa. Järjestäjä FACR. Kaikki tervetulleita!

RAIVA AJA kesälomalle

Raivaaja Publishing Company pitää vuotuisen kesälomansa heinäkuun viimeisellä ja elokuun ensimmäisellä viikolla.

RAIVA AJA ei siis julkaista heinäkuun 29. eikä elokuun 5. päivänä.

Konttorimme ja kirjakaupamme on lomaviikkojen aikana auki keskiviikkoisin ja torstaisin klo 9:00 aamulla - 4:00 iltapäivällä.

Seuraava RAIVA AJA ilmestyy elokuun 12. päivänä 1992, jolloin se myös postitetaan. Numeroon tarkoitettujen ilmoitusten ja kirjoitusten tulee olla toimituksessa viimeistään perjantaina, elokuun 7. päivänä.

Hyvää kesää kaikille!

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantai-iltaisin
klo 8 - 8 yöllä

Hi-Lites
elok. 1. p:nä

V. Honkala
elok. 8. p:nä

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Fitchburg ja ympäristö

Uutispaloja

Suomalaisjärjestöjen ja kirkkojen keskuskomitea kutsuu amerikansuomalaisia taiteilijoita ottamaan osaa Saiman Puistossa syksyllä järjestettävään taidenäyttelyyn.

Näyttelyajaksi on valittu sunnuntai, marraskuun 1. päivä klo 1:00 - 5:00 iltapäivällä.

Kukin taitelija voi osallistua kahdella työllä, jotta mukaan saataisiin mahdollisimman monia taitelijoita. Osanottomaksuna on \$2,00 työltä.

Keskuskomitea kehottaa kaikkia suomalaissukuista taitelijoita, niitkin, jotka eivät aikaisemmin ole julkisesti esitelleet töitään, osallistumaan maalauksillaan, puukaiveruksillaan ja veistoksillaan.

Näyttelyn järjestelyistä vastaavat Maija Mord, (508) 582-7717, 444 Chase Road, Lunenburg, MA 01462; ja Ellen Rahnasto (508) 343-9395, High Rock Road, Fitchburg, MA 01420. Heihin voi ottaa yhteyden lisätietojen saamiseksi tai mikäli haluaa osallistua näyttelyyn.

Finnish-American Club of Saima järjestää vuotuisen TORI tapahtumansa sunnuntai

Open House K.H. Lehtiselle

NEWPORT, NH - Newportin ehkä tunnetuin suomalainen Kaarle Hjalmar Lehtinen täyttää pyöreitä vuosia tämän kuun 27. päivänä.

Merkkipäivän kunniaksi on paikkakunnan Senior Center (mikä vuoden 1989 toukokuussa vihittiin Kaarle Lehtinen Senior Centeriksi) päättänyt pitää Avointen Ovien -tilaisuuden sunnuntaina, heinäkuun 26. päivänä klo 2 - 4 iltapäivällä. Senior Centerin osoite on 76 South Main St.

Kaarle Hjalmar Lehtinen on syntynyt heinäkuun 27, 1892 Lappi TL:ssä, Kaukolan kylässä, mistä hän alle 20-vuotiaana sellasi Amerikkaan.

taina, syyskuun 20. päivänä. Pitopaikkana in tietenkin seuran oma Saiman Puisto Scott Roadin varrella.

TORin järjestelyistä vastaa Lloyd Hannula kertoi monien käsitöitä, lahjatava-

ITUJA...

jatkoo sivulta 7

voi myös silloin olla varma todistuksesta. Hän oli rohkea mies, KRISTUKSESA. Koko hänen elämänsä muuttui KRISTUS-KESKEISEKSI. Paavali sai paljon vainoa ja vihaa osakseen, koska hänestä oli tullut niin "fanaattinen" Kristuksen todistaja. Ei hän paljoa välittänyt ihmisten ulkoisesta kristillisyydestä, hän halusi tietää mitä oli sydämessä.

Paavali samaisti itsensä KRISTUKSEEN kun hän kirjoitti galatalaisille (2:19,20) "Sillä minä olen lain kautta kuollut pois laista, eläkseni Jumalalle. Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu, ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni."

Paavali tunsi Pelastajansa; hän tiesi asemansa Kristuksessa. Koko hänen inhimillisyytensä oli luovutettu Kristukselle. JUMALAN ARMO OLI KAIKEN TÄMÄN VAIKUTANUT PAAVALISSA. Hän tiesi, että armosta hänkin oli pelastunut, UKSON KAUTTA JEESUKSEEN.

Olen monta kertaa suorastaan tuskaantunut sellaisten ihmisten kansa, jotka yrittävät saada pelastuksen - jonkinlaisen, epämääräisen toivon varaan rakennetun pelastuksen - ILMAN JEESUSTA. Raamatun Jumalaa voidaan lähestyä vain JEESUKSEN VEREN KAUTTA! Ja muuta Jumalaa ei ole! Kaikki muut ovat epäjumalia.

Tiedän, että on olemassa paljon sellaisia ihmisiä, jotka hyväksyvät kaikki uskonnot. Heidän mielestään tämä on

roita ja muita tuotteita tarjoavien kauppiaiden jo varanneen pöytänsä. Tilaa lyötyä vielä muillekin. Tilavaraukset tulee tehdä ottamalla yhteyden Lloyd Hannulaan numerossa (508) 874-0629.

sivistyneisyyttä. Minun mielestäni se on pimeintäkin pimeyttä, suurta sielunvihollisen PETOSTA! Kuinka toivoisinkaan, että voisin niin kirkkaasti ja rakkaasti todistaa minun Herrastani ja Vapahtajastani Jeesuksesta Kristuksesta, että ihmiset halulla kiirehtisivät hänen luoksensa. Sillä hänellä on "paljon anteeksiantamusta."

Mutta... Jokaisella on vapaus valita tiensä... Se on Ystävä, tule lapsen kaltaiseksi. Tule kerrankin lapsen kaltaiseksi, lapsen joka USKOO... Aukaise RAAMATTU, lue sitä, USKO MITÄ ON KIRJOITETTU... Hyväksy JEESUS! Salli Pyhän Hengen VALAISTA sinua. Minä en voi muuta sanoa kuin yhtyä Paavalin sanoihin, "Kristuksen puolesta me siis olemme lähettiläisiä, ja Jumala kehottaa meidän kauttamme. Me pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa." (2 Kor. 5:20) JEESUS ANTAA SINULLEKIN PELASTUSVARMUUDEN. TAHDOTHAN SINÄ PELASTUA?

Jeesus sanoi Tuomaalle, ja sanoo meille, "... MINÄ OLEN TIE JA TOTUUS JA ELÄMÄ; EI KUKAAN TULE ISÄN TYÖKÖ MUUTOIN KUIN MINUN KAUTTANI" (Joh. 14:6)

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaust Hyvät Uutiset lähettää joka sunnuntaiamu asemalta WEIM 1280, Fitchburg klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 iltap., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 119 Marshall St., Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 9:30 aamulla. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 pyhäkoulu kaikenikäisille. Heinäk. 26. p:nä Teen Challenge of Brockton (MA) osallistuu jumalanpalvelukseen, mikä pidetään ulkona kirkon vieressä sijaitsevalla Lowe leikkikentällä. Puutarhatuolit mukaan. Potluck lounas seuraa.

Pastori Meher on lomalla heinäk. 27. - elok. 16. päivien väliä. Stielullisen avun tarpeessa olevia pyydetään ottamaan yhteys Ed Wade'n numerossa 342-3789.

Sunnuntaina, elok. 2. p:nä Susan Lynch, Oxfordissa toimivan Morningstar Homen johtaja, on puhujana. Ehtoollinen.

Sunnuntaina, elok. 9. p:nä puhujana toimii Burbankin sairaalan pastori Edward Neuhaus.

Messiah Lutheran seurakunta

Keskiviikkona, heinäk. 22, klo 7:30 ill. Mäntyrannan hartaustilaisuus. Pastori Rei-8:30 miesten aamiainen Mäntyrannassa.

Sunnuntaina, heinäk. 26, englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Pastori Hintze.

HUOM! "Vacation Bible School alkaa heinäk. 3 p. - 7 p. klo 9:00 - 11:30 am. Messiah kirkolla. Kaikki 3 v. ja vanhemmat tervetulleita!

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853

Eino E. Niinimäki Kevin D. Nivala
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan • Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

NORTH
END

SUBARU
MAZDA
ISUZU

SUBARU-MAZDA

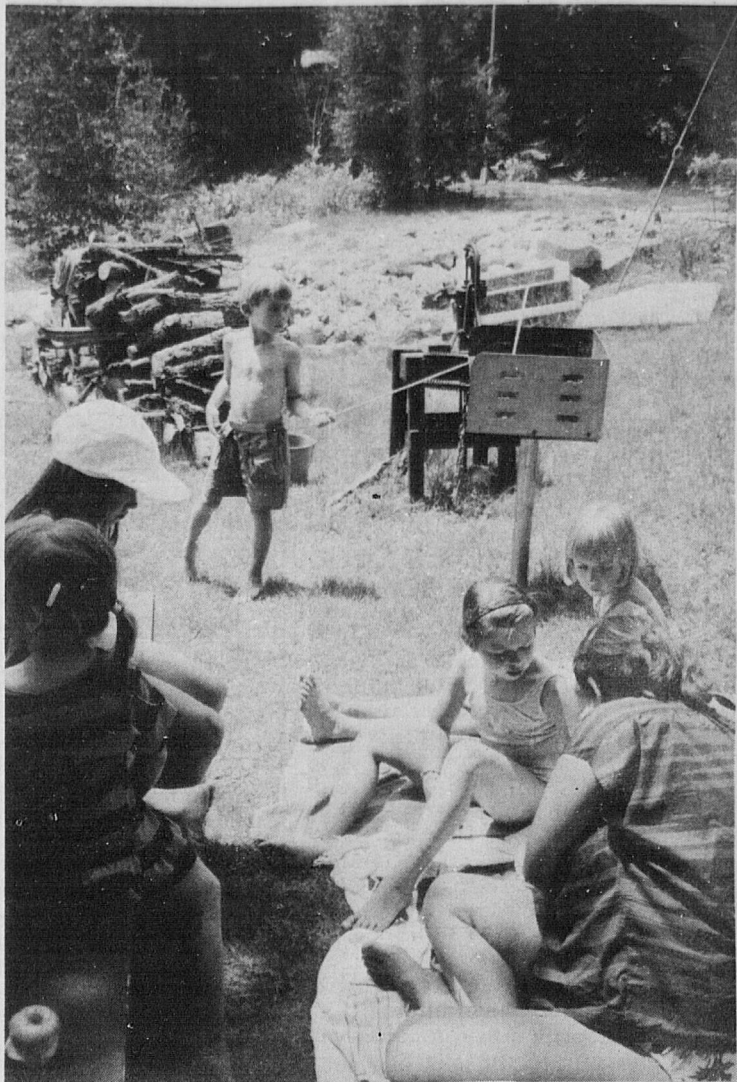
757 Chase Road, Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911

ISUZU

525 John Fitch Highway, Fitchburg
(508) 345-1011

TERVETULOA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

Rantaleikkejä.

Nakinpaistoa.

Suomi-koulun kesäleirillä

Kesäkuun 13. päivänä pidettiin Uuden-Englannin alueen Suomi-koulun kesäleiri Fort Pondilla, Littletonissa (MA). Päivä oli aurinkoinen ja leiriläiset saivat päivän kuluessa ottaa osaa supisuomalaiseen leiriohjelmaan.

Päivä alkoi yhteisellä musiikkituokiolla Kalevan uusi-
tuissa sisätiloissa. Sieltä leiriläiset yömivät (!) suoraan luontoretelle, josta monien tennepujen ja suoritusten jäl-

keen päästiin päivän odotetuimmalle ohjelma-
numerolle: uimaan. Viileä vesi virvotti lapset leikkimään ja pelaamaan rantapelejä, jonka jäl-

keen olikin vuorossa nakkien paisto.

Leiriläikäarille ei onneksi tullut yhtään potilasta päivän kuluessa. Päivän päätti nuketeatteri ja lettukestit. Lapset läksivät hyvillä mielin, täysin vatsoin ja repuissaan aino annos suomenkieltä - leirikielenä oli ainoastaan suomi.

Suomi-koulu toivottaa kaikille iloista kesää ja aloittaa toimintansa taas syksyllä joka toinen lauantai.

Teksti: Arja Mielonen-Walker

Kuvat: Pekka Mali
& Peikkofoto

Nätkö kukaan metsässä pelkköä?

New Port Richeyn kuulumisia

NEW PORT RICHEY, FL - Todella lämpimät terveiset Floridasta. Aina vain kuuluu samaa uutista joka päivä; kuinka lämmin on elokuussa, kun nyt on jo yhtenään yli 90 astetta lämpöä. Ja sadetta ei saada tarpeeksi.

Hyvin hiljaista on näin kesän aikana. Nyt taasen useat lähtevät Duluth, Minnesotaan, kun siellä on tämän vuoden FinnFest.

Mae Hatunen vieraili tyttärensä perheessä Ohiossa. Ali Heiskanen vieraili lastensa luona Ogden, Utahissa ja New Jerseyssä, ja pian lähtee FinnFest juhille.

Vienna Lahti teki matkan Michiganiin, jossa sukulais-
ten kanssa juhlii syntymä-

päiväänsä.

Vierailta: Minun luonani kävivät Pertti ja Irma Saarnio Tampereelta ja Aarne ja Pirkko Leena Välikangas Helsingistä Suomesta. Tervetuloa toistenkin!

Ida Duffy vieraili isänsä Wil-
lard Salmen luona muuta-
man päivän. Menivät Duluthiin FinnFest juhliin.

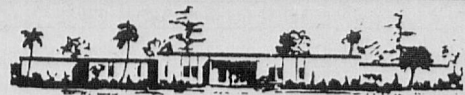
Karl Johnson, klubin jäsen, on hyvin hunokuntoinen tänä-
näkesänä. Hän on kyllä koto-
naan. Verna Linden loukkasi
selkänsä muuttohommassa ja
se piti Vernan hyvin huonona
monta viikkoa. Nyt kummin-
ki Verna voi paremmin.

Vieraillemme usein Edna

Matsonin luona Southern Pi-
nes Nursing Homessa. Myös
käymme katsomassa Helmi Jo-
hanssonia, New Port Innissä,
Elsa Aroa Glen Forest Nur-
sing Homessa, ja Anna Kuusela-
a; joka asuu nyt myös
Glen Forest Nursing Homes-
sa. Toivomme kaikille kaik-
kea hyvää.

Reino ja Martha Suojanen
päättivät parhaaksi asettua
lähemmäksi lapsiaan, jotka
asuvat ylä Michiganissa, joten
sinne he nyt menivät. Mihin
he lopullisesti asettuvat sitä
en tiedä. Kyllä myöhemmin
voim kertoa, kun saan tietää.
Toivomme viihtyvää aikaa
Suojasen perheelle.

E.R.

Finnish-American Rest Home, Inc.

1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

15. heinäkuuta, 1992
Tätä ukkospilvien sävyttä-
mää helteistä heinäkuuta on
vietetty enimmäkseen sisä-
tiloissa. Viikkomme alkoi
reippaasti jumppatunnilla,
josta vuosien kuluessa on tul-
lut yksi odotettu ohjelma-
numero.

Musiikkihetkiä odottavat
asukkaamme aina innolla ja
näitä nautintoja meillä oli
taas tarjolla maanantaina,
tiistaina ja perjantaina.

Keskiviikkona vietimme
heinäkuun syntymäpäiväjuh-
laa. Olga Lehtinen oli tässä
kuussa iäkkäin 98 v. (30
heinäkuuta). Opimme
teitä kaikkia kotimme rakkaat
syntymäpäiväsankarit. Oh-
jelmassa avustivat juhlaam-

me Tapani Kuparinen Trum-
petti ja Keijo Polonen piano.

Torstaina Inkerinmaan pas-
tori Arvo Soittu vieraili meidän
hartaushetkessä ja hän sai
meidät lämpenemään Inke-
rinmaan kovaosaisista kohtaan.

Perjantaina Sylvi Tourunen
ja Tuomo Murtomäki Suo-
mesta järjestivät viihtyisän
iltapäivän soiton ja laulun ke-
ra asukkaillemme. Lämmin
kiitoksemme taas teille kai-
kille suurenmoisesta avus-
tanne.

Sydämellinen kiitos Pentti
Toimamalle Brooklynistä, (NY)
suuresta lähettämästään kir-
jalahjasta kodillemme.

Hyvää oloa ja elämäniloa!
Lepokotiterveisä
Elina Kuronen

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Työttömyys kouraisi välillisesti miljoonaa

Lähes 600,000 suomalaista koki työttömyyden tai lomautuksen viime vuoden aikana. Tämä on 17.6 prosenttia maan työikäisestä väestöstä, ilmenee Tilastokeskuksen tekemästä työvöimän vuosihaastattelusta.

Jos Tilastokeskuksen tutkimusta täydennetään työministeriön tilastoilla, eri tavoin työn puutteesta kärsineiden määrä nousee vähintään miljoonaa suomalaista.

Tällainen arvio saadaan, kun varsinaisen työttömien ja lomautettujen lukuun lisätään esimerkiksi piilotyöttömät, työvoimakoulutuksessa olleet, työttömyyseläkeläiset ja erityistöimien työllistetyt.

Työtä vailla oli Tilastokeskuksen mukaan viime vuonna 592,000 henkeä. Miehistä 20 prosenttia ja naisista 15 prosenttia oli ollut viime vuonna työttömänä.

Työministeriöstä saatujen tietojen mukaan erityistöimien työllistettiin lisäksi yli 133,000 henkilöä. Työvoimakoulutuksessa oli 51,800 ja työttömyyseläkkeellä 57,400 henkilöä.

Työttömyys kesti viime syksynä keskimäärin 22 viikkoa eli lähes viisi kuukautta. Mitä iäkkäämpi henkilö oli ja mitä huonommin hän oli saanut koulutusta, sitä kauemmin työttömyys kesti.

Eri tavalla työn puutteesta kärsiviä oli viime syksynä yli puoli miljoonaa eli liki kaksi kertaa enemmän kuin syksyllä 1989, jolloin Tilastokeskuksen tutkimus tehtiin edellisen kerran.

Avoimet työpaikat putosivat puoleen

Työministeriön laatimasta

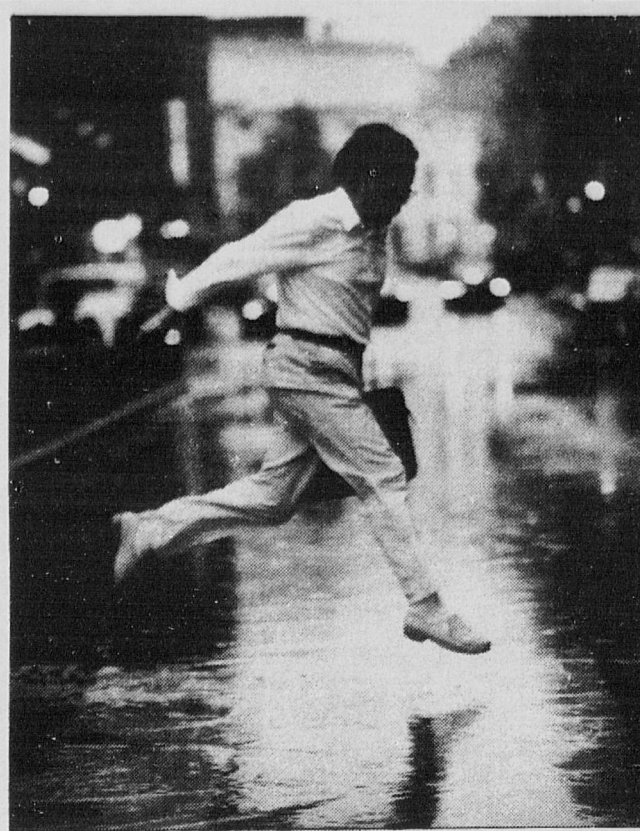
työväilytyksen vuosittilastossa puolestaan ilmenee, että työvoimatoimistoissa, oli viime vuonna avoinna 196,900 työpaikkaa.

Määrä putosi 42 prosenttia edellisestä vuodesta. Uudellamaalla työpaikat vähenivät 54 prosenttia.

Isyysloma suosittu

Viime vuoden alusta voimaan tullut itsenäinen isyysloma on lisännyt miesten intoa ottaa lomaa lapsenhoitoon. Viime vuoden alkupuoliskolla syntyneiden lasten isistä lähes 60 prosenttia käytti oikeuttaan lomaan. Edellisvuonna isyysloman otajia oli parikymmentä prosenttia vähemmän.

Kansaeläkelaitoksen tilastot osoittavat, että isistä liki puolet - 16,000 isää - otti kuuden päivän mittaisen ns. itsenäisen isyysloman, joka ei lyhenä vanhempainrahaa.

Tulihan se sade

Helsingin ylle lankesi viime viikon maanantaina (13. heinäkuuta) ensi kerran tasan kuukauteen kunnan vesisade. Viemärit vetivät katujen lätäköt nopeasti, sillä vesimäärä jäi sateen rajuudesta huolimatta varsin vähäiseksi. Vaikka ukkonen kesti tuskin varttitunnin, se ehti laukaista kymmeniä automaattiosia palohälyttimiä. Hälytykset olivat onneksi vikaillomoituksia; tulipaloja ei salamointi Helsingissä sytyttänyt.

Taiteilijarahat syyniin

Suomen Opetusministeriö haluaa pitkää eli 15-vuotista apurahaa nauttivilta taiteilijoilta tarkemman selvityksen apurahan käyttöön liittyvästä taiteellisesti toiminnasta. Ministeriön mielestä taiteilijoiden on annettava nykyisen, joka vuosi tapahtuvan selvityksen lisäksi joka viides vuosi lisäselvitys työstään. Selvityksen ministeriö haluaa alistaa taiteen keskustuomikunnan arvioitavaksi.

Asiaa koskeva asetusmuutos on jo valmisteltu ministeriössä. Keskustuomikunnan mielestä arvionti ja lisäselvitykset eivät ole tarpeellisia. Se katsoo, että nykyinen käytäntö on riittävä. Taiteen keskustuomikunnan puheenjohtaja Tuulikki Karjalainen pitää esitystä pyrkiä myöskin kontrolliloida taiteilijoiden työtä. Keskustuomikunnan mielestä viisivuotisarviointi on perusteltu, jos se korvaa nykyisen vuosittaisen selvityksen. Taiteilijan työn arviointia keskustuomikunta ei pidä tarkoituksenmukaisena.

Kulttuuriministeri Tytti Isohookana-Asunmaan (kesk) mielestä apurahoja kohtaan esitetty arvostelu on ollut niin voimakasta, että jotain on tehtävä. Myös taiteilijoiden on kulttuuriministerin mielestä osoitettava tuloja. Hän epäilee, että apurahoja ei nykyään arvosteta tarpeeksi. Kun kaikille ei apurahoja riitä, nousee entistä tärkeämmäksi se kenelle apurahoja annetaan, selvittää Isohookana-Asunmaa kantaansa. Ministeri sanoo olevansa valmis kritiikkiin ja napinaan, joita hänen ajamansa muutos varmasti synnyttää. Mutta ajat ovat muuttuneet, hän lisää.

Kirkon ulkosuomalaistyön vuosikatsaus: Siirtolaisuuden kuva muuttumassa

Lisääntyvä ura- ja osa-aikasiirtolaisuus ovat muuttamassa voimakkaasti kuvaa Suomen perinteisestä siirtolaisuudesta. Urasuomalaista ovat esimerkiksi ylikansallisten likeyritysten ja järjestöjen palveluksessa olevat, ulkomailta työskentelevät tutkijat, taiteilijat, opiskelijat ja vaihtopilaat. Osa-aikasiirtolaisia tyypillisimmillään edustavat Espanjaan ja Floridaan talvi-

kaudeksi muuttavat turistit. Uudentyyppinen siirtolaisuus on muuttanut myös kirkon ulkosuomalaisten parissa tehtävän työn luonnetta. Sielunhoidon tarve on kasvanut ja kirkollisten toimistusten kysyntä lisääntynyt perinteisen diakonisen työn rinnalla. Suomalaista syntyperää olevia Suomen ulkopuolella asuvia lasketaan yhteensä olevan noin 1.2 miljoonaa. Ensimmäisen ja toisen polven ulko-

Paulig paahtaa kohta Virossa

Paulig perustaa kahvipaahtimon ja tee- ja mauste-pakkaamon Viroon. Pauligista tulee todennäköisesti ensimmäinen sataprosenttisesti ulkomaisessa omistuksessa oleva teollisuuslaitos Viroon, kertoi toimitusjohtaja Bertel Paulig äskettäin.

Viron hallitus on luovuttanut maa-aluetta tehtaan perustamista varten Sauen kauppalaan noin 30 kilometriä Tallinnasta etelään. Rakennustyöt ovat alkamassa ja tehdas käynnistyy Pauligin mukaan ensi keväänä. Tehtaan urakoi Viitosen -yhtiöihin kuuluva SR International Oy.

Pauligin liikevaihto oli viime vuonna noin miljardi markka. Yhtiön kahvituotteiden osuus on noin 40 prosenttia Suomen markkinoista. Isossa Britanniassa yhtiöllä on noin 50 miljoonan markan myynnillä 10 prosentin markkinaosuus. Pauligilla oli Virossa myyntikonttori vuosina 1938-1941.

Ahlströmille lupa sijoittaa

Etelä-Afrikkaan

A. Ahlström Oy voi ostaa Etelä-Afrikasta metsäteollisuuden koneita ja laitteita markkinoivan AJCO Projekt Engineering -yhtiön. Suomen valtioneuvosto myönsi äskettäin poikkeusluvan ostolle.

Laki sijoituskiellosta Etelä-Afrikkaan on edelleen voimassa Suomessa. Viime kesänä purettiin kauppa- ja maatalousministeriön päätös, ja maaliskuussa maan hallitus antoi esityksen kaikkien jäljellä olevien talouspakotteiden kumoamisesta. Tämän esityksen eduskuntakäsittely siirtyi syksyyn.

Ahlström aikoo aloittaa Etelä-Afrikassa konepajateollisuuden koneiden ja laitteiden myynnin ja markkinoinnin. Kyseinen ostettava pieni yhtiö on aiemmin toiminut Ahlströmin edustajana.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

UUSI TILAUS _____

UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomailla: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaa

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Suomen uutisia

Romaanit haluavat syrjinnän loppuvan

Suomen romaaniyhdistyksen Etyk-tarkkailija Karl Huttunen arvioi Etykin päätöskirjan parantavan kiitettävästi Euroopan romaaniyhteisöjen asemaa.

Myös vähemmistövaltuutetun toimen perustamista hän pitää tervetulleena. Jäsenvaltioiden varassa toisaalta on, minkä painoarvon valtuutettu saa.

Monet maat eivät tunnusta romaanien asemaa kasalliseen vähemmistöönä.

Mm. Saksa katsoo, että ns. sintit ovat etninen ryhmä, jotka ovat maan kansalaisia. Kansalliselle vähemmistölle suodaan yleensä tiettyjä oikeuksia, kuten mahdollisuus omankieliseen opetukseen.

Huttunen kertoo Unkarin valmistella olevaan perustuslakiin tulevan maininnan romaanien asemasta.

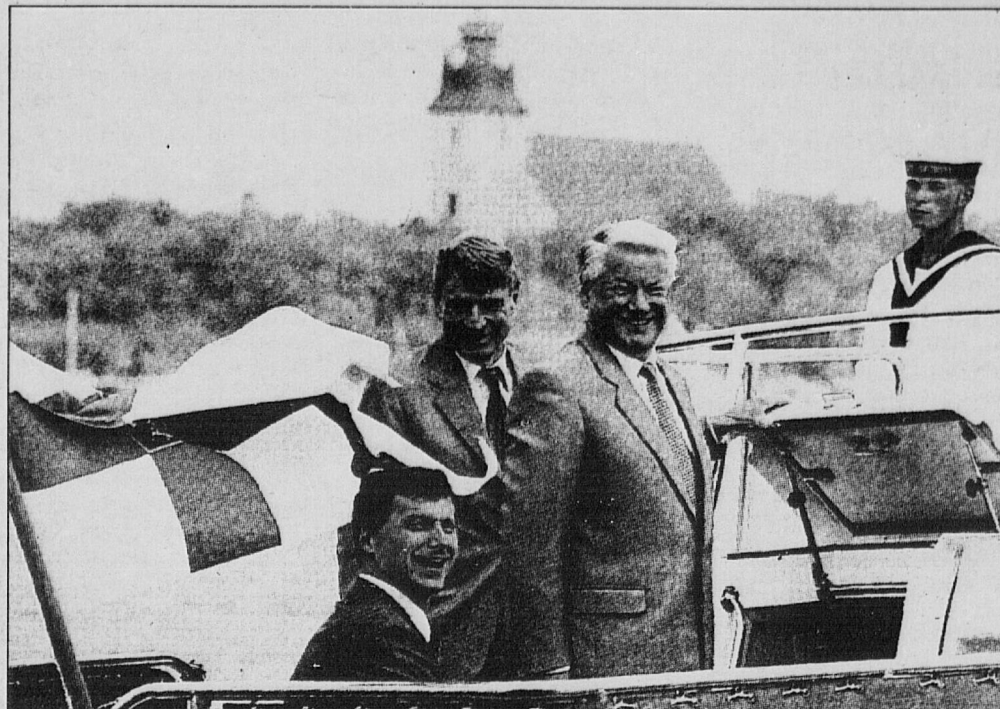
Kädenväntöä käydään siitä, mitkä oikeudet heillä katsotaan olevan.

Espanjassa vähemmistöihin suhtaudutaan välinpitämättömästi.

Kaikki ovat espanjalaisia oltavpa he sitten katalonialaisia, baskeja tai romaaneja.

Romaaneilla on äidinkielenä, mutta siinä on syvällisiäkin murre-eroja.

Euroopassa ainakin 1300-luvulta asunut kansa on sulauttanut itseensä luonnollisesti asuinmaansa kielitä.

Boris Jeltsin (oik.) ja Mauno Koivisto seilasivat presidentin veneellä.

Presidentit hautasivat Karjalan kysymyksen

Jeltsin ja Koivisto täysin samaa mieltä rajasta Venäjän presidentti lähti Suomesta Valamoon

Suomessa äskettäin ETYK-kokouksen yhteydessä vierailut Venäjän presidentti Boris Jeltsin keskusteli presidentti Mauno Koiviston kanssa mm. Karjalan asemasta, Baltiassa olevista venäläisjoukoista, Suomen ja Venäjän kaupan elvyttämisestä ja Itämeren upotetuista kemiallisista aseista junamatkallaan

Helsingistä Turkuun.

"Rajakysymystä ei ole"

"Kummankin presidentin kanta on, että rajakysymystä ja aluevaatimuksia maittemme välisissä suhteissa ei ole olemassa. Toinen kysymys on se, että maittemme väliset rajat voitaisiin tehdä entistä

läpikäyvämmäksi", Jeltsin sanoi viitaten kaatuneiden muistosopimukseen.

Venäjä kannattaa myös viisumimuutoksien keventämistä.

Erityisen mielellään Venäjän presidentti kommentoi mahdollisuuksia elvyttää maiden kauppaa sille tasolle, jolla se oli Neuvostoliiton aikana. Nyt kauppa on enää kolme prosenttia Suomen ulkomaankaupasta.

"Meitä todella harmittaa, että Neuvostoliiton hajoaminen vähensi maittemme välistä kauppaa. Venäjä, joka on suuri maa, ei kärsi kaupan supistumisesta yhtä paljon, mutta Suomeen se on vaikuttanut."

"Keskustelimme sekä suhteiden palauttamisesta vanhalla tasolla ja uusista projekteista Suomen ja Venäjän välillä."

Turvapaikkapäätöksistä puolet kielteisiä

Kuluvan vuoden ensimmäisen puoliskon aikana Suomen sisäministeriö on antanut 1,011 turvapaikkapäätöstä. Täysin kielteisen päätöksen on saanut 677 hakijaa, turvapaikka on myönnetty seitsemälle hakijalle ja oleskeluluvan on saanut 327 hakijaa. Samaan aikaan on turvapaikkahakemuksensa peruuttanut 165 henkilöä.

Turvapaikka on myönnetty viidelle iranilaiselle ja kahdelle kiinalaiselle.

Oleskeluluvan on saanut kaikkiaan 327 hakijaa.

Luvan myöntämisen perusteena on ollut suojelun tarve 25:ssä tapauksessa ja humanitaariset syyt 240:ssä tapauksessa.

Lähinnä avioliiton solmimiseen suomalaisen kanssa on luvan myöntäminen perustunut noin 60:ssä tapauksessa.

Turvapaikkalautakunnasta on hakenut muutosta sisäministeriön antamaan päätökseen 125 turvapaikan hakijaa.

Tämän vuoden kuuden ensimmäisen kuukauden aikana on Suomesta hakenut turvapaikkaa 1,122 henkilöä.

Hakijoiden määrä oli 165 suurempi kuin vastaavana aikana viime vuonna.

Tilanteeseen on vaikuttanut Jugoslaviasta saapuneet turvapaikan hakijat, joiden määrä kääntyi nousuun kesäkuun lopulla, kerrotaan sisäministeriöstä.

Suomesta turvapaikkaa hakenneet jugoslavalaiset ovat etniseltä taustaltaan enimmäkseen Kosovon albaaneja. Kaikkiaan Jugoslaviasta on Suomeen tullut 792 turvapaikan hakijaa tämän vuoden aikana.

Heistä 90 on saanut oleskeluluvan ja 160 täysin kielteisen päätöksen eli ei turvapaikkaa eikä oleskelulupaa.

Hakemuksen on peruuttanut runsaat 60 hakijaa.

Turvapaikan hakijat edustavat 42 eri kansalaisuutta. Suurimmat ryhmät ovat entisen Neuvostoliiton kansalaiset, jugoslavalaiset, somalialaiset, zairelaiset ja irakilaiset.

Ulkomaalaiskeskus on selvittänyt suurimman hakijaryhmän eli entisestä Neuvostoliitosta tulneiden 383 turvapaikan hakijan etnisen taustan. Eniten oli virolaisia, joita oli lähes puolet hakijoista. Seuraavina ryhminä olivat venäläiset, ukrainalaiset ja juutalaiset.

Selvitys perustuu hakijoiden omaan ilmoitukseen.

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

1992 HOMECOMING YEAR

CELEBRATE FINLAND'S 75TH YEAR OF INDEPENDENCE

"FIND YOUR ROOTS"

FINNEXPRESS

Absolutely & Positively
Lowest Airfares

when you fly
Finnair to Finland

- TRUST YOUR WORLD TO US -

This year is our 30th year of
LOWEST PRICES - SUPER SERVICE

FOR INFORMATION AND RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
Telephones: 212-832-8989 or 800-677-6454

Kaustinenkin korostaa suomalaisia juuria

Kaustisen 25. kansanmusiikkijuhlien aloitusfanfaarit soitettiin menneenä lauantaina. Tänä vuonna juhlijoiksi ja esiintyjiksi on kutsuttu erityisesti ulkomailla asuvia suomalaisia "Juuret Suomessa" teeman mukaisesti. Jopa 300 ulkosuomalaista esiintyjää odotettiin paikalle.

Tämänkertainen teema näkyy ja kuuluu juhlilla ohjelmajohtaja Jyrki Heiskasen mielestä ehkä selvemmin kuin mitkään aikaisemmat teemat. Suomi-taloksi muutettu Kalliopaviljonki soi ulkosuomalaista musiikkia koko juhlien ajan. Ulkosuomalais-tilaisuuksia on luonnollisesti

myös festivaaliareenalla, Urheilutalolla ja Kinossa. Teemaan liittyvät esitykset on tehty suurilla joukoilla, painottaa Heiskanen.

Juhlille saapuu esiintyjä kaikkiaan 18 maasta. Kansainvälisellä osastolla on pienimuotoisia, mutta korkeatasoisia esityksiä, luonnehti

Heiskanen. Esiintyjä tulee mm. Englannista, Irlannista, Turkista, Egyptistä, Portugalista, Venäjältä ja Ukrainasta. Ulkomaisia esiintyjä on noin 200. Kun tähän lisätään kotimaiset ja ulkosuomalaiset esiintyjät, niin 213 ohjelmaan merkityssä tilaisuudessa kokonaisesiintymää kohoaa 2,500:an.

Ennakkomyynti kasvanut

Juhlien ennakkomyynti on kasvanut viime vuoteen verrattuna peräti 30 prosenttia. Lipunmyynti on lisääntynyt 20 prosenttia ja majoituspaikkojen lähes 40 prosenttia.

Vuoden teema on vaikuttanut ennakkomyynnin vilkas-

tumiseen. Tämä näkyy nimittäin ulkosuomalaisten varauksissa. Heidän vana-vedessään Kaustiselle uskotaan tulevan myös heidän Suomessa asuvia sukulaisiaan.

Tämänkertaisen juhlien uudistuksia ovat lisääntyneet ravintolapalvelut. Juhlapihaan tulee uusi 140-paikkainen pizza- ja olutravintola.

Lapset on huomioitu siten, että Festivaaliareenan tuntu-maan kohoaa Miniareena, jossa on päivittäin lapsille tarkoitettua ohjelmaa.

Esiintyjien odottama uudistus on puolestaan Festivaaliareenan näyttämön taakse kohonnut pukeutumistila, jonka Kaustisen kunta on rakennuttanut.

25-vuotistaival huomioitu

Juhlien 25-vuotistaival on huomioitu ohjelmistossa mm. siten, että ensimmäisenä juhlasunnuntaina Kalliopaviljongille kutsuttiin kaikki seläiset henkilöt, jotka ovat oman arvionsa mukaan käyneet juhlilla vähintään 20 kertaa.

Juhlien aikana jaetaan 150:lle ansioituneelle festivaalien ystävälle juhlien kultainen rintamerkki.

Kotimaisessa ohjelmatarjonnassa korostuu pohjalainen kansanmusiikki. Sekä etelä-, keski- ja pohjoispohjalaisilla on omia konsertteja juhla-ikon aikana.

Kaustinen soi tänä suvena 18.-26. heinäkuuta. Juhlille odotetaan noin 80,000 kävijää.

EROON...
jatkoa sivulta 6

Vaikka Södergranin tausta oli kaikkea muuta kuin tyyppillisesti suomalainen (hänen äidinkielenä oli Ruotsi, hän oli käynyt saksankielistä koulua Pietarissa ja oli viettänyt pitkiä aikoja Svetisissä), hänen runonsa kohauttavat modernisuudessaan ennen näkemättömästi silloista suomalaista kirjallisuutta.

Maailmansodalla ja sisällissodalla oli konservatiivinen vaikutus Suomen kirjallisuudessa. Vaikutus oli tukahduttava varsinkin suomenkielisen avantgardismin kehityksessä.

Sekä suomenruotsalaisten että suomenkielisten kirjailijoiden kansainvälisyyttä pidettiin poliittisesti epäilyttävänä. Kansallisesti arvokkaiden muistojen loukkaaminen oli lailla rangaistava teko. Se tarkoitti sitä, että esimerkiksi Runebergin runoutta julki-sesti pilkannutta henkilöä sarkotettiin.

Lassilan mukaan suomenkielinen kirjallisuus uudistui vasta toisen maailmansodan jälkeisen modernismin ansiosta. Suomenkielinen kirjallisuus ei 1920-luvulla kyennyt irtautumaan tehtävästään kansallisen identiteetin palvelijana.

Ritva Cederström New Yorkin valtion yliopiston Binghamptonin kampukselta tutki stereotyyppistä eroavista naishahmoista.

Cederströmin antoi esimerkkejä ns. "damsel-in-distress" (eli neitokainen ahdingossa) naishahmoista, jotka hänen mukaansa ovat tyyppillisiä amerikkalaisessa kirjallisuudessa.

Suomalaisen kirjallisuuden naiset, Cederström osoitti, ovat vahvempia, heillä oli valta käsissään.

Symposiumin osanottajat kritisoivat Cederströmin havaintoja, sillä hänen valitsemansa naishahmot edustivat eri aikakausia, ja amerikkalaiset esimerkinsä hän oli poiminut lähes yksinomaan englantilaisesta kirjallisuudesta. Vahvoja naishahmoja löytyy myös tämpäpäivän amerikkalaisesta kirjallisuudesta.

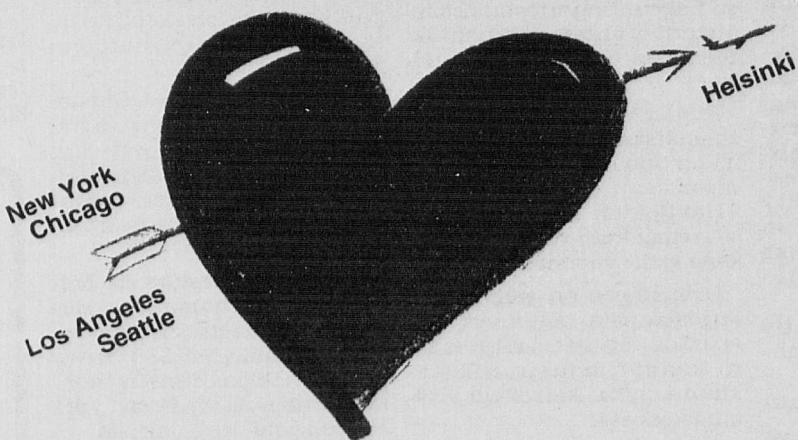
Palomäki käsitteli suomalaisessa kirjallisuudessa esiintyviä vähemmistöryhmien edustajia, enimmäkseen saameja. Stereotyyppejä käyettään, koska silloin voidaan välttää liioja selityksiä. Sana lappalainen luo heti tietyn muistikuvan.

Symposium osoitti, että Yhdysvalloissa ollaan kiinnostuneita suomalaisesta kirjallisuudesta, tosin on väärin olettaa, että sillä voisi olla laaja lukijakunta. Kiinnostusta löytyy suomalaissukuisten keskuudessa ja oikein markkinoidessa myös kirjallisuudesta eikä vain best-sellerist kiinnostuneiden joukossa.

MINNEAPOLIS, MN - Minnesotan yliopistossa keväällä pidettyyn suomenkielisen kirjallisuuden symposiumiin osallistuvat mm. (vasemmalta) Juhani Niemi, Kello Virtanen, Pertti Lassila, Donna Palomäki ja Richard Impola.

The right flight to Helsinki

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Copenhagen Airport. A welcome retreat from the crowds of other European airports, Copenhagen offers travelers hassle-free connections. Several daily flights to Helsinki allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Copenhagen Airport's large shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS.

**For more information,
contact your travel agent
or SAS at 1-800/221-2350.**

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES